PHOTODUPLICATION DEPARTMENT

NAUJIENOS

CHICAGO, IL

SEPT. - DEC.

1920

FILMED FOR:

THE CENTER FOR

RESEARCH LIBRARIES

ISSUES MISSING AT TIME OF FILMING

1920 VOLUME 7

OCT 1 No. 232

SEP 2 1920

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. VII. Kaina 3c Chicago, Ill., Sereda, Rugsėjo (September) 1 d., 1920. Price 3c No. 207

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 1, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Rusai vel stumia lenkus

Vrangelio spekos sutriuškintos

Taikos tarybos perkeliamos į Rygą

Lenkai vis dar tebesapnuoja apie pergalę ir Vilnių

RUSAI VĖL STUMIA LENKUS

Rusai atėmė iš lenkų daug miestelių apie Bielostoką.

LONDONAS, rugp. 31. — Gautas šiandie iš Maskvos vakarykštis oficialis pranešimas sako, kad rusų bolševikų spėkos, kariaujančios prieš lenkus į šiaurę nuo Brest-Litovsko, paėmė daug miestelių nuo 10 iki 20 mylių į pietryčius nuo Bielostoko (Baltstogės).

Smarkus mušiai, gana prielankus bolševikams, siaučia Lvovo ir Przemyslo, Galicijoje, apygardoje, kuomet Oriechovo apygardoje, Kryme, bolševikai aplaikė pergalę.

Toliau į šiaurę, arti Vladimir Volinski, sovietų kareiviai užėmė Pielz miestą ir daug miestelių į šiaurę nuo jo.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 1, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

VRANGELIO SPĖKOS SUTRIUŠKINTOS.

Jo kariuomenė visur tapo sumušta ir jis turėjo pasitraukti į Krymą.

LONDONAS, rugp. 31. — London Times paskelbė sutarties sąlygas apie kooperavimą prieš bolševikus tarp gen. Vrangelio ir vadovų Dono, Kubaniaus, Tereko ir Astrachanio kazokų. Ta sutartim suteikiama toms šalims pilna nepriklausomybė ir gen. Vrangelis paima komandą ant visų jų ginkluotų spėkų.

Gen. Savinkov, buvęs Kerenskio kabinete, kaip pranešama iš Varšavos, pilnai pripažino gen. Vrangelio valdžią pietinėje Rusijoje ir esąs pasirengęs duoti Vrangeliui pagelbą. Rusijos divizijos, kurios kariauja lenkų eilėse, prisidės prie Vrangelio spėkų ir bus po jo komanda.

Bolševikams paėmus valdžią Savinkov pabėgo į Paryžių, bet dabar yra Varšavoje, kur jis gelbsti lenkams kariauti prieš bolševikus.

Bolševikų pirklybos komisijos galvos L. Kamenevo vakar išleistas pranešimas sako, kad anti-bolševikų spėkos, kurios gen. Vrangelio buvo išsodintos Kubaniaus rėdyboje, tapo "pilnai išnaikintos."

"Po sumušimui gen. Vrangelio spėkų," sako toliau pranešimas, "sovietų kareiviai perkirto jo komunikacijas, apsupėjus ir naktiniu antpuoliu sunaikino jų kvatieras. Šiaurinėj dalyj Taurida rėdybos gen. Vrangelio kariuomenė yra galutinai sumušta. Jis dabar laiko tik Krymą."

Šliejasi prie Petluros.

PARYŽIUS, rugp. 31. — Pasak ukrainiečių organo Bromadsma (Gromadska?) Dumka, gen. Vrangelis pasisiulė sudaryti su ukrainiečių vadu gen. Petiura susivienijimą. Pasak to laikraščio, gen. Vrangelis išsireiškė, kad jis yra pasirengęs pripažinti Ukrainos nepriklausomybę.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 1, 1920 as required by the act of Oct. 6, 191

SEMIONOVO VISUR PILNA.

Ir prie bolševikų jis dedasi, ir prieš juos kariauja.

COPENHAGEN, rugp. 31. — Maskvos žinia sako, kad gen. Semionovas, anti-bolševikų vadas rytinėj Siberijoj, kreipėsi į bolševikų karo ir laivyno ministerį Trockį, leis jam (Semionovui) įstoti Rusijos sovietų armijon.

HARBINAS, Manžurijoj, rugp. 29. — Pasak vaikštančių čia gandų, gen. Semionovas, kuris užėmė adm. Kolčako vietą, pradėjo organizuoti žialiąją armiją, kuriąja jis rems vakarinės Siberijos valstiečių sukilimą prieš sovietų valdžią.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 1, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Taikos tarybose

LATVIJA DUODA RYGĄ TAIKOS TARYBOMS.

Tarybos laikinai pertrauktos. Abi pusės grąsina karu, bet kartu norinčios ir taikos.

VARŠAVA, rugp. 31. — Latvija sutiko leisti Lenkijai ir sovietų Rusijai perkelti Minsko taikos konferenciją į Rygą.

Tai tapo padaryta prašant lenkams.

Taikos tarybos pertrauktos.

VARŠAVA, rugp. 31. — Pasak čia gautos bevielinės žinios, taikos tarybos tarp Lenkijos ir Rusijos delegacijų Minske tapo pertrauktos. Didžiuma Lenkijos delegatų išvažiavo iš Minsko į Brest-Litovską, kuomet bolševikų atstovai išvažiavo į Maskvą, abiems pusėms plenuojant atnaujinti konferenciją už savaitės laiko, galbut Rygoje.

Pilsudskis nori triuškinti rusus.

VARŠAVA, rugp. 29. — Prezidentas Pilsudskis pranešime Lenkijos presai pareiškia, kad rugp. 8 d. talkininkų nustatytas Lenkijos rytinis rubežius strateginiu žvilgsniu yra niekam netikęs Lenkijai.

Lenkijos prezidentas sako, kad yra tik du budai išrišti Rusijos klausimą — arba veržties priekyn ir taip visiškai sutriuškinti bolševikus, kad jie butų priversti kalbėti su lenkais kitokiu tonu, arba pasilikti prie iliuzinių rubežių ir padaryti kaip galima greičiau taiką.

"Lenkai turi padaryti greitą ir energišką nuosprendį," sako jis. "Negalima cikvoti laiko, ir jie jau pradeda atšalti. Mes Nelengva yra uždegti lenkus neturime savęs prisigaudinėti, net jei mes pasirašysime taiką, nes mes visuomet paliksime tikslu Rusijos užpuolimo."

Pilsudskis nurodo, kad pasidarė nenormalės sąlygos ir kad visas lenkų frontas, bėgiais nuotikių, buvo atkreiptas prieš Prusijos rubežių.

"Jo užpakalis ir jo šonai yra linkui Rsuijos," sako jis toliau, "ir mes turime jį pastatyti normalin stovin. Aš esu įsitikinęs, jog rusai neatsižadėjo savo mierio ir toliau užpuldinėti mus."

Bolševikai už taiką ar karą.

PARYŽIUS, rugp. 30. — Rusijos užrubežinių reikalų komisaras Čičerinas pasiuntė bevielini pranešimą tiesioginiai Lenkijos premierui Vitos, grąsindamas tuojaus atnaujinti Rusijos ofensyvą, jeigu lenkai tuojaus neparodys nuoširdaus troškimo taikos, sako užrubežinių reikalų ministerija.

Čičerino pranešimas sako:

"Raudonieji kareiviai yra regrupuoti ir yra prisirengę pradėti naują besiveržimą, jeigu mušių paliauba nebus paskelbta.

"Bet sovietų Rusija skaito draugiškus ryšius su Lenkija reikalingais užrubežinei politikai. Mes norime prirodymų, kad tokios pat politikos laikosi ir Lenkija."

Lenkai vis dar tebesapnuoja apie Vilnių.

VARŠAVA, rugp. 30. — Dabar yra skaitoma, kad Rusijos ir Lenkijos taikos tarybos, dabar laikomos Minske, bus toliau tęsiamos Rygoje. Ką tik gauta bevielinis pranešimas nuo Čičerino, kad sovietų Rusija sutinka priimti Latvijos uostą, vieton reikalavus, kad konferencija butų laikoma Estonijoje.

Delegatai susirinks išnaujo galbut apie vidurį rugsėjo mėn. Tikimąsi, kad Sapieha šiandie sugrįš į Varšavą iš konferencijos su Domskiu Brest-Litovske.

Pasak žinių iš Minsko, Radekas pareiškęs, kad busimoje konferencijoje jis įteiks Lenkijos delegacijai niekurias sąlygas, visai skirtingas nuo pirmesniųjų rusų reikalavimų. Tas čia atgaivino viltį, jog konferencija susitars apie senąją vokiečių tranšejų liniją, kurion įeitų Vilnius ir Baranavičiai, kitaip Lenkijos rytinis rubežius.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 1, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

BANDĖ NUŽUDYTI KEMAL PAŠĄ.

KONSTANTINOPOLIS, rug. 31. — Pasak gautų čia nepatvirtintų žinių, pasikėsinimas nužudyti Turkijos nacionalistų vadovą Kemal Pašą tapo padarytas netoli Tokat, Sivas apygardoje. Paduodama ir niekurios smulkmenos, todel manoma, kad tie gandai galbut ir teisingi yra.

DARBININKAI UŽĖMĖ DIRBTUVES.

LONDONAS, rugp. 31. — Pasak žinios iš Milano, Italijoje, to miesto darbininkai užgriebė daugelį dirbtuvių ir prievarta išmetė jų savininkus.

DARBININKŲ NAMAI.

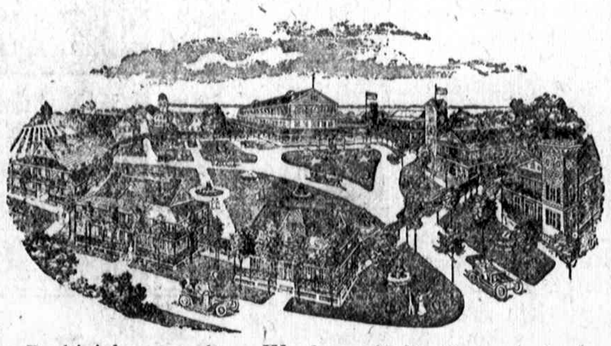

Darbininkų namai — Workers Unity House — kuriuos pasibudavojo darbštųs Forest Park, Pa. darbininkai.

50 ŽMONIŲ UŽMUŠTA SUSIDAUŽIUS TRAUKINIUI.

100 žmonių sužeista didelėj nelaimėj su traukiniu Meksikoje.

MEXICO CITY, rugp. 31. — Pasak atėjusių į šį miestą žinių, pereitą subatą liko užmušta 50 žmonių ir 100 sužeista traukiniui susidaužius ties Ciudad Victoria, Tamaulipas valstijoje.

Žuvusieji yra daugiausia kareiviai, kurie buvo gabenami į Gaudalajara. Tečiaus tarp žuvusių yra ir 2 moterįs ir 3 vaikai, nariai žymių Tampica šeiminų.

Paskutinės Villos spėkos iš 581 jo pasekėjo tapo demobilizuotos ir visi jie gavo mokestį už 6 mėnesius. Pats Villa išvažiavo į Durango valstiją, kur jo naudojimui pavesta didelė ukė.

20 ŽMONIŲ ŽUVO RIAUŠĖSE.

BELFAST, rugp. 31. — Vakarykščiuose susirėmimuose tarp sinn feinerių ir ulsteriečių žuvo mažiausia 9 žmonės. Apskaitoma, kad nuo seredos jau žuvo šiame mieste 20 žmonių.

Riaušės viš dar tebesitęsia ir miestas niekuriose dalyse dega.

11,000 RUBSIUVIŲ LIKS BE DARBO.

Jie bus paleisti dviem mėnesiams.

BALTIMORE, Md., rugp. 31. —Daugiau kaip 11,000 rubsiuvių šiame mieste dirba tik po dvi ar tris dienas savaitėje. Dabar gi tvirtinama, kad jie visi visai bus paleisti iš darbo dviem mėnesiams — nuo spalių 1 d. iki gruodžio 1 d. Fabrikantai sako, kad niekas neperka drabužių dabartinėmis augštomis kainomis ir todel reikią mažinti produkciją ir laikinai visai uždaryti dirbtuves.

UŽDRAUDĖ DARBO DIENOS PARODĄ.

DENVER, Colo., rugp. 31. — Pulk. Ballou, komanduotojas federalės kariuomenės, kuri yra į čia atsiųsta neva tvarkos prižiurėjimui po buvusiam gatevkarių darbininkų streikui, šiandie paskelbė paliepimą darbininkams, kad jokių parodų nebutų Darbo dienoje. Bus leista tik piknikai, bet be jokių prakalbų.

PINIGŲ KURSAS.

VAKAR, rugp. 31 d. užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	$3.56
Austrijos 100 kronų	$0.49
Belgijos už $1 frankų	13.60
Danų, 100 kronų	$14.40
Finų 100 markių	$3.50
Francijos, už $1 frankų	14.47
Italijos, už $1 lirų	21.46
Lietuvos 100 auksinų	$2.10
Lenkų 100 markių	$0.48
Olandų 100 guldėnų	$31.88
Norvegų 100 kronų	$14.40
Šveicarų, už $1 frankų	6.06
Švedų 100 kronų	$20.20
Vokiečių 100 markių	$2.10

ANGLIJOS ANGLIAKASIAI NUBALSAVO STREIKĄ.

Nutarė streikuoti, jei valdžia neišplidys jų reikalavimų.

LONDONAS, rugp. 31. — Pasak Central News, angliakasių federacija referendumu nutarė paskelbti streiką. Balsavimas tęsėsi dvi dienas pereitą savaitę.

Angliakasių vadovas Robert Smillie pranašauja, kad iki vidurio sekamo mėnesio visas darbas Anglijos kasyklose apsistos, jei valdžia nesutiks išpildyti angliakasių reikalavimų. Svarbiausiais angliakasių reikalavimais yra, kad alga butų pakelta po 50c. į dieną ir kad butų nupiginta anglių kaina.

Susirinkimas "trilypio susivienijimo" — transporto darbininkų, geležinkeliečių ir angliakasių — tapo sušauktas šiandie po piet apsvartymui angliakasių sutarimo streikuoti.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 1, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

VIENOS DIENOS ISTORIJA.

Turėjo $25, patapo milionierium ir tą pačią dieną nusibankrutijo.

SEVASTOPOLIS, rugp. 31.— Korespondentas čia šiandie už $25 nupirko 1,000,000 Dono rublių, bet kada jis užmokėjo 60,000 rublių už pietus, 10,000 už trumpą važiavimą vežėjui, jis į vakarą buvo nusibankrutijusiu milionierium.

Krymas yra labai nesmagioj padėtyj. Jis turi 24,000,000,000 rublių, bet neturi tikrų pinigų ir mažai ką galima pirkti.

Uostas pilnas sugadintų ir tuščių karinių ir pirklybinių laivų. Bet ant dokų nėra prekių, gatvekariai sustojo vaikščioję delei stokos anglių, sankrovos neturi prekių, o gatvės irgi yra tuščios ir tik retkarčiais pravažiuoja vežimas, pracina sužeistieji kareiviai ir ginkluotas patrulius.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 1, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

KURDAI ŽUDO ARMENUS.

PARYŽIUS, rugp. 31. — Iš Konstantinopoliaus pranešama, kad Anatolijoje kurdai išskerdė 400 armenų. Žinia sako, kad kurdai sušaudė vyrus, bet moterįs ir vaikai tapo uždaryti į bažnyčią ir ten sudeginti.

Nori visą-pasaulinės sąjungos.

ZURICH, rugp. 30. — Internacionalinis darbininkų kongresas priėmė rezoliuciją, pritariančią įsteigimui visą-pasaulinės sąjungos. Kita rezoliucija išreiškia užuojautą Rusijai. Amerikiečių delegacija balsavo prieš tą rezoliuciją.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENAS"

Prašo priimti nustatytas algas

Prezidentas Wilsonas prašo antracito angliakasių priimti jo komisijos nustatytas algas. Bet ar jie priims?

WASHINGTON, rugp. 31. — Prezidentas Wilsonas šiandie atsakydamas į antracito angliakasių grąsinimą paskelbti streiką, jei bus patvirtintas didžiumos raportas, pakeliantis angliakasiams algą tik 17 nuoš., prašo angliakasių priimti tą nustatymą algų, kokį išdirbo komisijos didžiuma ir kokį jis patvirtino.

Angliakasiai gi yra labai nepatenkinti komisijos nuosprendžiu ir atvirai kalba apie streiką. Unija irgi nepriima ant savęs atsakomybės, nes ji netapo pripažinta ir todel neturi kontrolės ant visų angliakasių, kurių daugelis visai nepriklauso unijai.

Angliakasiai sako, kad komisijos didžiumos nuosprendis yra nepriimtinas todel, kad jis teikia daug mažesnį pakėlimą algos, negu suteikta minkštųjų anglių angliakasiams. Ta komisija nusprendė, pakelti algą po 20 nuoš. kontraktiniams darbininkams ir 17 nuoš. kompanijų darbininkams, lebėriams ir dirbantiems nuo mėnesių, kuomet komisijos mažuma rekomendavo pakelti algą 31 nuoš. kontraktiniams darbininkams ir mokėti po $6 į dieną padieniams darbininkams.

Kompanijos išlupė $30,000,000.

Jie nurodo, kad antracito angliakasius prašoma priimti $4.21 kaipo minimum mokestį į dieną, kuomet minkštųjų anglių angliakasiai gauna $6 į dieną, o dabar pakelta jiems mokestį Illinois valst. iki $7.50, o Pensylvanijoj ir Ohio iki $6.75 ar $7.

Angliakasių unijos ekonomistas Lauck sako, kad dar kompanijos turėtų nupiginti anglių kainą. Jos tikėdamosios, kad reikės nuo bal. 1 d. pakelti algą ir kad nepražudžius pelno, pradėjo pardavinėti anglis po $1 ant tono brangiau. Tuo budu jos pasidarė $30,000,000 perviršio ant savo pelno. Dabar gi angliakasiams algą pakelta tik po 50c. ant tono, tad kompanijos turėtų sugrąžinti publikai mažiausia $15,000,000, kuriuos jos bereikalingai iš žmonių išplėšė. Bet ar jos tai padarys? Ne. Ir netik kad nesugrąžins, bet veikiausia vėl pakels anglių kainą, kad dar didesnių pelnų vardan menko pakėlimo algos darbininkams, prisiplėšus.

O angliakasiai gi tuo laiku turės badmiriauti ir laukti 1922 metų, kada užsibaigs dabartinis nustatymas algos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 1, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Lietuviai laikys Augustavą

[Nuo Lietuvos Atstovybės Amerikoj]

Lietuva reikalauja, kad lenkai sustatų Augustavo linijoj, Suvalkų rėd.

WASHINGTON, rugp. 30.— Lietuvos Atstovybė šiandie gavo sekamą kablegramą nuo Klimo iš Kauno:

"Rugpiučio 27 d.

"Lietuvos valdžia pasiuntė Lenkijos užrubežinių reikalų ministeriui kunigaikščiui Sapiehai, Varšavoje, notą, paskelbiančią Lietuvos neutralitetą Rusijos-Lenkijos kare ir pranešančių Lenkijos karinei valdžiai, kad lenkų kariuomenė neitų per Lietuvos kariuomenės saugojamus rubežius.

"Suvalkų gubernijoj, kur nėra nustatyto rubežiaus, siuloma yra laikinė demarkacijos linija per Grabovo, Augustavą ir Štabiną."

(Visos minimos vietos yra Augustavo apskr. Štabinas yra toli į pietus nuo Augustavo, prie Bugo upės, veik ant rubežiaus su Gardino gub.)

TENNESSEE BALSAVIMAS ATIDĖTAS.

NASHVILLE, Tenn., rugp. 31. — Tennesse atstovų butas šiandie atviru balsavimu priėmė įnešimą išnaujo apsvarstyti atstovų buto ratifikavimo rezoliuciją. Paskui 47 balsais prieš 24, 20 narių nebalsuojant, tapo priimtas įnešimas nepasekti senato žingsnio. Dar pirmą sykį nuo rugp. 21 d. susirinkime dalyvavo kvorumas.

Nėra laikraščių .

LIVERPOOL, rugp. 30 .— Pirmą sykį į 112 metų Liverpoolyj šiandie nebuvo rytinių laikraščių, taipjau ir vakarinių. Delei spaustuvių darbininkų streiko nepasirodė laikraščiai Liverpoolyj ir Manchestere. Darbininkai reikalauja pakėlimo algos.

Kol Markės Dar Pigios
Siųskit Pinigus Lietuvon

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius pasiunčia pigiausiu budu pinigus Lietuvon į vietines paštas ir pilnai atsako už siunčiamus pinigus.
Pinigai taipgi siunčiami į lenkų užimtas vietas lenkiškomis markėmis.
Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius išduoda savo draftus arba čekius, kurie yra išmainomi bankuose Kaune, Panevėžyj, Šiauliuose, Raseiniuose, Virbalyje, Vilniuje, Liepojuj, o taipgi Berline, Vokietijoj.
Kol markės yra pigios, dabar apsimoka ne tik siųsti pinigų Lietuvon savo giminėms, bet ir pasidėti pinigų Lietuvos bankuose. Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius padeda taupymui pinigus Lietuvos, o taipgi ir Vokietijos bankuose.—
Visuose pinigų reikaluose kreipkitės į
NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas dedasi Lietuvoj.

GIŽAI.

Liepos 24 d. ukininko Šačkaus Margių k. Vilkaviškio ap. pavogė temstant iš lauko pora arklių su kumeliuku. Kaimynas pastebėjęs sėdo ant arklio ir vijosi, bet jokių budu negalėjo pavyti. Nors jis ir šovė, bet vagis nestojo. Jis įjojo į plentą ir kiek galėdamas jojo Mariampolės link. Žmonės išgirdę balsą atsivejančio, bėgo vagį stabdyt, bet vagis stabdytojus šovė ir nieko nepaisydamas jojo kiek galėdamas savo keliu. Išgirdęs šuvius ir riksmą, skubiai bėgau prie plento. Pamatęs atjojantį vagį šoviau aš priešais. Vagis išsigando, šoko nuo arklių bėgti ir nežinia kur javuos pasislėpė. Nors ir daug subėgo žmonių ir milicijos iš Gižų, bet jokiu budu negalėjom surasti. Taip išgelbėta žmogelio arklius nuo prapulties.

TELŠIAI.

Liepos mėn. 24 d. kairiųjų mokytojų burelio buvo steigiamasis susirinkimas kuopelei sukurti. Slaptu balsavimu išrinkta valdyba iš 3 asmenų ir komisija iš 3 asm. įstatų parupinimui ir paruošimui. Narių susirašė per 20 asm. Nutarta bent kartą savaitėj, reikale ir dažniau, daryti kuopelės susirinkimus ir draugų tarpe plėsti jos veikimą, ginant savo idėjas.

["L. U."]

LYGUMAI, Šiaulių aps.

Musų valsčius yra visai panašus į senąjį rusų valsčių, kur žmones visaip naudodavo.

Jeigu kam netenka turėti kokių reikalų, gauti kokį liudymą ar dokumentą ir t.t., tai dažnai be kyšių nė nepasirodyk. Jeigu kas atneša keletą svarų sviesto ar kokią dešrą, ar kumpį, tai tuojau gauna. O kas to neturi, tai buna siuntinėjimas diena iš dienos:— "ateik rytoj"... ir t.t.

Steigiamasis Seimas ir žemės reforma.

I.

Kiekivenas supratęs savo klasės reikalus darbininkas turi nuolat atminti, kad kovoje su buržuazija jis negali sustoti pusiaukelėje. Darbininkų galutinas kovos tikslas — pakeisti esamąją išnaudojimo tvarką nauja tvarka, kur vienas žmogus nebegalės misti iš kito darbo. Tokia tvarka yra socialistinė. Delto kiekviena reforma, kurią siulo buržuazinės Seimo partijos — kr.-dem. ir liaudininkai — ir kuria jie stengiasi esamąją tvarką lopyti, veidmainingai žadėdami reformomis darbininkų buvį pagerinti, yra grynas melas. Ir žemės reforma yra apgautė. Po priedanga žemės reformos eina nešvarus paveržimas dvarų žemių iš darbininkų ir atidavimas jų tautiniai buržuazijai.

Tenemano darbininkai, kad mes, neapykantos apimti, darome savo priešininkams nepamatuotų priekaištų.

Užsirašė žemės:

mažažemių (iki 6 dešimtinių	39108,
dvarų darbininkų	16254,
sodžiaus žemės ukio darbininkų	33083,
savabučių	8148.

Iš viso arti 100 tukstančių. Dvarų žemės tinkamos ukiui yra 501 tukst. deš. Vienam užsirašiusiam išeitų truputį daugiau kaip 5 deš. (10 margų).

Paklausykite, ką šiandien kalba apie dalinimą tie, kurių liežuviai nuplyšo bekrykštaujant kad žemė turi buti išskirstyta ir atiduota po lygiai darbininkams į nuosavybę.

Štai liaudininkas Rimka, visų dvarų žemių dalintojų vadas (žinoma, ir kr-dem. su darbo federacija) savo kalboje, pasakytoje Seime liepos 5 d. pareiškė (žiur. "Lietuva" 139): "Mes taip pat niekam nesakome, kad gaus žemės visi ir kiekvienas tiek kiek panorės. Ne, mes atvirai sakome, kad visiem norintiems žemės tiek, kiek kas gali panorėti neišteks, bet gali ištekti visiems norintiems po 5—6 deš. (matai! o patys duodate ir po 20), o tai, jei palyginti su Vakarų Europos žemės ukiu, nėra taip labai maža. Be to nėra reikalo visą žemę, visus dvarus išskaldyti po 5—6 deš. Pakaks ir visi bus aptenkinti, jei žeme bus aprupinta pusė visų bežemių ir mažažemių, bet jau po tiek, kad žmogus su savo šeimyna galėtų visai savarankiai be jokio vargo gyventi ir, reikšdamas savo iniciatyvą, prie šalies ukio kėlimo prisidėtų... Taip, mums rupi dvarus išskaldyti ir išskirstyti bežemiams ir mažažemiams po tiek, kad vieni jų galėtų visai savarankiai be jokio vargo gyventi iš savo žemės ukio, o kiti turėtų gana tinkamo darbo ir uždarbio žemės ukio perdirbamoj pramonėje".

Teisidėmi dabar bežemis darbininkas liaudininko Rimkos žodžius. Norintiems žemės ištektų po 5—6 deš., bet išleistas Seimo įstatymas leidžia pirktis net po 20 deš. Taip savo kalboje Rimka sako, kad vieni bežemių ir mažažemių gaus žemės pakaktinai, kad galės be vargo gyventi, o kitiems teks pramonėje (tai yra fabrikuose) dirbti.

Nereikia manyti, kad žodžiu bežemiai p. Rimka supranta tik dvarų ir ukininkų darbininkus. Yra Lietuvoje bežemių kitos rušies, kurie dvaro lauke nė vagos nėra varę, bet kurie daug pretenzijų turi iš tų dvarų žemės gauti.

Pažiurėkim, kam Rimka pirmoje eilėje randa reikalinga žemės duoti. Jo "Žemės Reformos Įstatymo" projekto 17 § (žiur. "Lietuva" 147) pasakyta: "a) pirmiausia duodama žemę dirbti mokantiems ir norintiems kariškiam, kurie patys žemę dirba, turi ar gali įsigyti gyvojo ir negyvojo inventoriaus, kas atliks nuo šitų duos c) visiems kitiems bežemiams.

Žemės gaus tie, ką galės įsigyti savo pinigais padarus, gyvulių, trobas. Ar galės tai darbininkas?

Kad žemę išdalinti į sklypus po 5 deš. yra nesąmonė, tai mes suprantame, bet jųs, kr.-dem. ir liaudininkai, — sakėte darbo žmonėms, kad jųs jiems visiems žemės duosite. Žinojote, kad netiesą kalbate, ir vis gi žmones apgauliojote. Čia aš padėsiu žodžius kr.-dem. vado kunigo Krupavičiaus. "Mes turime priminti, kad vidutinis ukis (žino ma ne šešmargiai) musų ekonominės gerovės pamatas. Vidutinis ukis ir dabar geresnis kaip smulkusis. Jei mes tuos vidutinius ukius smulkinsim, tuomet paliks vieni smulkieji ukiai. Kokia bus tuomet žemės kultura?" Toliau Krupavičius priduria: "ar geriau visus ubagais padaryti ar tik kelius nuošimčius palikti, jei jau tai neišvengiama".

Sulyg Krupavičiaus, bus krikščioniškai, jei dalis darbininkų (tik ar darbininkų!) bus žeme aprupinta ir galės gerai gyventi, o kita teliks ubagais.

Draugai darbininkai! jųs vakar girdėjote iš lupų kr.-dem. ir liaudininkų daug griaudžių kalbų, kad dvaras kankina darbininkų ir kad tą vargo lizdą reikia išdraskyti, išgriauti ir atiduoti darbininkams valdyti. Tai buvo vakar. Šiandien: žemės gaus tie bežemiai (ne darbininkai) kurie gali nusipirkti inventorių ir aš nuo savęs pridėsiu: užsimokėti už žemę.

Ir šauksmas dvarus dalinti, ir ašaros del darbininkų vargų buvo vien delto, kad suardyti vienybę darbininkų eilėse ir padaryti juos 'palankiais dvarų žemių dalinimui. O kuomet tie šauksmai rado išvargintoje darbininkų širdyje prijautimo, kuomet pažados išvesti iš samdomos verguvės ir padaryti savarankiu ukininku privertė darbininką kr.-demikratais ir liaudininkais pasitikėti, kuomet jie pasitikėjusių darbininkų balsais pasiiko Seiman įvesti, tuomet jie rodo tikrą veidą ir sako, kad jie nė nemano visiems žemės duoti ir dalis bėdnuomenės neišvengiamai turės likti ubagais. Ne dalis, bet darbininkų dauguma laukia ubago lazda. Derlingų dvaro laukų dirbti ateis pinigingi prašaliečiai įsikurs puikius ukius, o darbininkų vaikai vieton dvarininko, jiems tarnaus.

Jei darbininkai šito likimo nenori susilaukti tai jie turi eiti kitu keliu. Tas kelias, tai tvirtos darbininkų profesinės organizacijos, tai vienon vieton sutraukusi darbininkų jėgas politinė darbininkų partija. Darbo žmonių Lietuvoje, darbininkų, amatninkų, pusiaproletarų, mažažemių, intelgentiškųjų samdomų darbininkų yra didžioji gyventojų dauguma. Reikia jiems suprasti, kad dabartinio gyvenimo vargas kįla iš dabartinio surėdymo netvarkos ir kad jam išgyvendinti reikia visuomenė sudaryti naujais pamatais. Reikia jiems paimti į savo rankas politinę valdžią, kad gyvenimo perdarymas galėtų įvykti. Naujai tvarkai išsivysčius, nebebus vietos išnaudojimui.

Darbininkai nebešers riebių dykaduonių, bet ir neskriaus kitų, kaip patys buvo skriaudžiami. Visi turės darbą dirbti ir visi lygiai galės darbo vaisiais naudotis. Susipratęs pasaulio proletariatas jau siekia tos valdžios ir jau ruošiasi naujo gyvenimo pamatus dėti. Mums, Lietuvos darbininkams, teks juos vytis, bet eidami pramintu taku, eisim lengviau ir sparčiau.

Žemės reforma Lietuvoje gali palengvinti ar pasunkinti musų kelią prie galutino tikslo. Kaip ji reikėtų vesti, kad ji negultų mums skersai kelio, apie tai kalbėsim toliau. ["S.-d."].

(T. b.)

Kun. M. X. Mockus,

Adv. Herold Molks

URA VISI Į

Kardo Pikniką

Nedelioj, Rugsėjo 5, 1920

Didžiausiame Chernausko Darže

Lyons, Ill.

Ne vienas nepraleiskit šito pikniko, nes jame dalyvauja visos įžymesnios Chicagos spėkos. Dainuos Chicagos Socialistų Vyrų Choras, Chicagos Lietuvių Vyrų Choras ir tt. Kalbės adv. Herold Molks, kun. Mockus, T. Kučinskas ir kiti Taigi, išgirsite gražiai skambančių dainų ir kalbėtojų rimtų ir juokingų kalbų. — Meldžiame pributi visus chicagiečius ir apielinkės Chicagos lietuvus.

Kviečia "Kardo" Pikniko Komitetas.

GENOVAITE

8-nių Veiksmų Drama, Bus Statoma Scenoj

Subatoje, Rugsėjo-Sept. 4tą dieną, 1920

Durys atsidarys pusė po dviejų

Pirmas lošimas prasidės kaip 3 po pietų. Antras lošimas prasidės kaip 8 val. vakare.

Nepamirškite atsilankyti ir atsivesti savo drauges ir draugus ant šio puikaus vakaro. "GENOVAITĖS" lošime dalyvauja visi gabiausi Chicagos artistai. Taipgi, scenerijos ir kostumai bus pritaikinti kuonopuikiausiai.

Lošimas įvyks:

WANDA THEATRE

Atsilankykite anksti norėdami gauti sėdynę. Kviečia KOMITETAS.

M. ARCIBAŠEV — Vertė P. K-AS

Pavydas.

Penkių Veiksmų Drama.

(Tąsa)

JONAS. — Poni Izmailoviene!

ELENA. — Ką, Izmailoviene? Na, ką?.. Sakykite? Na? Ko jųs norite iš manęs?

JONAS [įžeistas atsistoja]. — Aš nieko nenoriu... Aš maniau...

ELENA [ironiškai juokdamosi]. — Ak, taip!.. Jųs mane mylite!.. Įsimylėję! Sakykite, meldžiamasis!.. Labai man reikalinga jusų meilė!.. Jųs dar vaikėzas ir jums ne apie meilę, o apie lekcijas reika galvoti!..

JONAS [labai nustebęs nebepažindamas jos]. — Poni Izmailoviene!

ELENA [truputį susivaldžius]. — Ak, reikia man čia jusų!.. [Greit apsisuka ir išeina].

[Jonas, nežinodamas ką daryti, žiuri paskui ją, mašinališkai apsitempia tuzurką, paskui staiga lyg supratęs viską, pašoksta iš vietos, griebia kepurę ir bėga prie durų, bet duryse susitinka su Vanda].

VANDA. — Jonai!.. Tai susitikimas!.. Kurgi jųs taip?.. Kur Elena?..

JONAS. — Nežinau... ten...

VANDA. — Kur—ten?.. Kas jums yra? Kodėl jųs taip keistai atrodot?

JONAS. — Taip... Iki pasimatymo.

VANDA. — Ką, jųs jau išeinate?.. Ne, aš neleisiu. Pasėdėkite su manim. Mes senai nesimatėm. Argi jums nemalonu mane matyt?

JONAI. — Baisiai!..

VANDA. — Na, tai ir gerai!.. Sėskitės!.. [Atima kepurę ir spėka sodina jį šale savęs ant sofos]. — Jųs labai pasitaisėt, Jonai! Visai šaunus vyras patapote!.. Na, kaip jusų dalykai su Elena?

JONAS [netikėtai pašokęs]. — Pasakykite, poni Kaminskiene, nejaugi visos moterįs tokios, kaip jųs ir Izmailovienė?

VANDA. — Tai yra, kokios? Ar senai jųs pradėjote lyginti mane su Izmailoviene?.. Juk Izmailovienė tai "nepaprasta" moteriškė!..

JONAS [kaip iš grabo]. — Jųs nesijuokite iš manęs!..

VANDA [žiuri į jį ir staiga draugiškai paėmus už pečių]. — Jonai, kas atsitiko? Ar Izmailovienė kaip nors nuskriaudė jus?

JONAS. — Nieko neatsitiko ir niekas manęs nenuskriaudė. Aš pats save nuskriaudžiau!.. Leiskite!..

VANDA [laikydama jį]. — Palaukite nesispardykite taip!.. Aš suprantu. Vargšas vaikinas! Aš sakiau jums, kad ir Izmailovienė tokia pat tušti, kaip ir mes visos!.. Tokių apsivylimų visuomet esti jusų amžiuje... Aš suprantu, kad tai turi but labai skaudu. Bet reikia buti vyrui!..

ELENA [sugrįžta ramia išvaizda]. — O, Vanda? Ko jųs čia malonėjatės?

VANDA. — O jųs kam skriaudžiate Joną?

ELENA. — Aš jus nuskriaudžiau, Jonai?.. Kokius niekus čia jųs kalbatė!..

[Jonas stengdamasis nežiurėt į ją atsistoja ir pasiima kepurę].

ELENA. — Išeinate?.. Kodel?.. Nustokit, Jonai!.. Argi aš kalta, kad taip išėjo...

VANDA. — Tai kas čia atsitiko?

ELENA. — Nieko, kvailystė... Susitaikykime, Jonai!

JONAS. — Aš su jumis nesibariau... Tik dabar aš supratau, koks aš buvau kvailas ir juokingas... Sudieu!

ELENA. — Bet tai jau visai paika, Jonai!

JONAS. — Gali but! Sudieu, poni Kaminskiene.

ELENA [šaltai, su neapykanta]. — Na, kaip sau norit...

VANDA. — Palaukit, Jonai, ir aš su jumis eisiu.

JONAS. — Meldžiu.

ELENA [pašiepdama]. — Žiurėk... Ir ko jųs taip staigu abudu?..

VANDA. — Tu jį nuskriaudei, tai aš, kaipo gera draugė, pasistengsiu jį nuraminti!..

ELENA. — Linkiu tau pasisekimo! — [Juokias].

[Jonas greitai pažvelgia į ją ir apsisukęs išeina. Vanda bučiuojasi su Elena ir juokdamosi išeina paskui].

[Elena, piktai šypsodamos, lydi juos akimis, paskui patraukia pečiais, eina prie piano, sėdasi ir ima akordą. Įeina Izmailovas].

IZMAILOVAS. — Tu viena!.. O kur, tavo Jonas?.. [Elena tylėdama varto gaidas, ir pradeda kažką drąsiai skambinti. Izmailovas patraukia pečiais ir vaikšto po kambarį, matomai sujudęs. Paskui nedrąsiai prisiartina prie jos, bučiuoja jos kaklą]. — Na, nepyk, Elenyte!.. — [Elena vis skambina]. — Elena!.. [Sustabdo jos ranką ant piano. Elena tyli ir lyg akmeninė žiuri pro jį į gaidas]. — Juk tai visai kvaila!.. Tu pati kalta, ir tu pati pyksti!.. Keistas dalykas!.. Na, palauk!.. Tau visai nepritinka pykti!.. Na! Pasižiurėk į mane!.. [Kutena ją, matomai prieš savo norą stengdamasis but linksmas].

ELENA. — Palik mane ramybėj!

IZMAILOVAS. — Na, užteks!.. Juk tai, galų gale, nemalonu!..

(Toliaus bus).

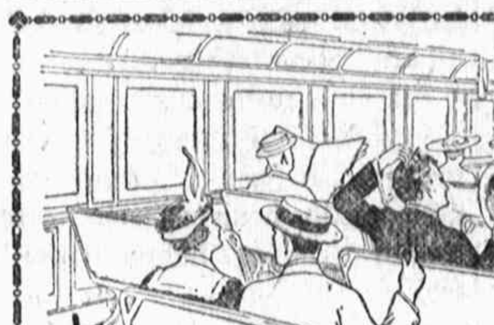

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

CUNARD LINIJOS

Laivas

SAXONIA

Išplaukia

Rugsėjo 30 dieną

į

PLYMOUTH—CHERBOURG—HAMBURG

Yra vietinis agentas jusų mieste arba artymais.

Saugok akių regėjimą

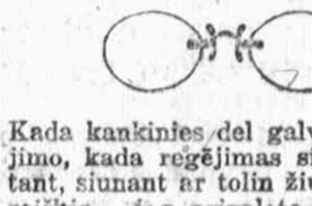

Kada kankinies del galvos skaudėjimo, kada regėjimas silpsta skaitant, siunant ar tolin žiurint — tai reiškia, jog privalote kreipties į manę klausti patarimo del jusų akių; mano 20 metų patyrimas suteiks jums geriausį patarnavimą del

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės Ligos gydoma specialisto, W. F. MONCRUFF, M. D.

JOHN J. SMETANA

AKIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave, Chicago. kertė 18-tos gatvės; 3-čios lubos

Kambaris 14-15-16-17 Viršui PLATT'S aptiekos

Tėmykite mano parašą.

Valandos: Nuo 10 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 d.

Tel. Yards 3654

Mrs. A. Michniewich

AKUŠERKA

Baigusi Akušerijos kolegiją; ilgai praktikavusi Pennsilvanijos hospitalėse. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Duoda rodą visokiose ligose moterims ir merginoms.

3113 S. Halsted St. Chicago, Ill. (ant antrų lubų)

Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki vėlai v

Teisinga drabužių kaina.

Kainos kurios tinka bile vieno kišeniui. Gvarantuojame, kad sutaupysime jums nuo 10 nuoš. iki 50 nuoš. kiekviename pirkime. Kai kurie dalykai pigesni negu olselio kaina. Vyrų ir jaunų-vyrų gatavai pasiuti ir ant orderio užsakyti siutai ir overkotai; su diržais, su liemeniu, formaliai pritinkami, ir konservatyvio styliaus, $32.50 iki $60.00.

Pamatykite musų specialius siutus ir overkotus po $15, $17.50, $20.00 $22.50, $25.00 ir $30.00. Juodi siutai po $45 ir $65. Mėlyno serge siutai nuo $35 iki $60. Vaikinų ir vaikų siutai ir overkotai $6.50 ir daugiau. Vyrų kelinės $4 ir daugiau Mėlyno serge kelinės $5.50 iki $17.50.

Specialis nupiginimas 5 nuoš. kiekvienam pirkiniui, kuris turi buti siunčiamas Europon.

Atidaryta kiekvieną dieną iki 9 val. vakare. Subatomis iki 10 val. vakare. Nedėliomis iki 6 val. vakaro.

S. GORDON

1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS

1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. kampas 18th St.

Valandos: 9—12 ryto ir 1—9 vak. Phone Canal 257

Skaitytojų Balsai

[Už išreikštas šiame skyriuje nuomones Redakcija neatsako.]

ŽODŽIAI IR DARBAI.

Visi dar pamena kaip pernai šukavo musų "kairiasparniai," o vėliau "komunistai." Tada ir jiem sir tuliems jų sekėjams rodėsi, kad "ryto bus revoliucija", kad "ryto grius ši supuvusi tvarka" ir tt. žodžiu, tada daugelis manė, kad pakanka tik stipriai pašukauti ir bus "geras revoliucionierius", toks, kur "tikrai paliuosuos darbininkų kiesą".

Bet tai buvo tik stiprus žodžiai. Nieko daugiau. Šiandie tai gali matyti kiekvienas, kuris turi akis, kad jomis matyt gyvenimo įvykius tokiais, kokie jie yra, o ne tokiais, kokių kas nors norėtų. Ir štai kas dabar galima matyti: tie žmonės, kur metai-kiti atgal taip stipriai šukvo — gyrėsi savo stiprumu ir tt. — dabar pakrikę tarytum tos Grigo bitis. Jų sektos organizacija, kuri provokatoringomis klastomis patraukė savo pusėn dalį Socialistų Partijos narių, dabar suplyšo į skivytus. Dabar komunistų "partijų" yra kone tiek pat, kiek yra pačių "komunistų".

O kur ta jų pranašautoji revoliucija? Jos nėra. Pasirodo, kad "supuvusioji tvarka" buvo stipresnė už musų "kovotojų" šukavimus.

Lietuviai darbininkai dabar turėtų pagalvoti: kiek žalos pridarė musų judėjimui tų "kovotojų" šukavimai. Pora-trejatą metų atgal musų politinė organizacija — Liet. Soc. Sąjunga — turėjo apie trejatą tukstančių narių. Atėjo burelis demagogų ir šituos žmones ėmė terorizuoti tol, kol jie apleido organizaciją. Dabar, norint gauti juos atgal, reikės padėti nemažai triuso. Vadinas, musų judėjimui pridaryta dideliausių nuostolių. O naudos — jokios.

Tai ką reiškia žodžiai ir darbai. Žodžiais gali pasidaryti dideliausiu kovotoju, bet darbais — tikru darbininkų klesos neprieteliu. Tokią tai rolę sulošė musiškiai "draugo Frainos" sėbrai.

— J. Jasaitis.

KAIRUMAS IR DEŠINUMAS.

Nuo to laiko, kaip Lietuvių Socialistų Sąjungoj prasidėjo tąsynės už "kairumą" ir "dešinumą," pas mus įsigyveno sekamas paprotis. Sakysime, socialistas pradeda kalbėti apie tai, kad reikalinga stoti už tokį ar kitokį pagerinimą, tai kitas jo draugas socialistas tuoj apšaukia jį "dešiniuoju." Girdi, tai ne musų, ne socialistų darbas. Tuo tegali užsiimti tik "šio surėdymo lopytojai" ir tt.

Vėliau šitas "argumentas" pradėta vartoti ir kitiems svarbesniems klausimams išaiškinti. Pav., kada musų "kairiasparniai" ėmė atakuoti socialistus del tariamojo jų oportunizmo — dalyvaujant parlamentuose, tai jie pripasakojo įvairiausių nesąmonių. Esą, socialistai eina talkon buržuazijai ir tt. Socialistai gi visuomet sakė, kad tai yra daroma tik tuo tikslu, idant iškovojus kiek galima daugiau laisvės ir parankumų darbininkams — šioje valandoje. Daugelis žmonių, kurie tuomet manė, kad musų komunistai yra visokios išminties pradžia ir pabaiga, šituos socialistų argumentus skaitė kaipo veidmainiavimą.

Bet pažiurėkime kaip yra šiandie. Šiandie jau ir patįs musų komunistai sako, kad parlamentuose dalyvauti reikia. Pats komunistų popiežius, Leninas, mat jiems šitaip pasakė... Taigi tą patį dalyką, kurį pirma musų komunistai vadino "dešinumu" ir dagi išdavyste, šiandie jie patįs vadina geru dalyku.

Kągi visa tai reiškia? Ogi tai, kad musų komunistai pirma nesižinojo ką kalbą. Daugiau nieko. Nes jeigu jie butų žinoję, kad dalyvavimas parlamentuose nėra nei "dešinumas" nei "kairumas," tai šitokios nesąmonės jie nebutų sakę ir, kas svarbiausia, dabar nebutų prisipažinę šitą dalyką esant geru dalyku. Kovojimas už pagerinimą darbininkų buvio juk pats savaimi yra tai, ką mes vadiname siekimas naujos, geresnės tvarkos, taigi socializmo tvarkos. Dešinumas arba išdavimas darbininkų reikalų butų tik tada, jeigu kas nors užsimanytų stoti prieš darbininkų gyvenimo pagerinimą.

Taigi, pasirodo, kad musų taip vadinamieji komuistai nėi patįs žino ko jie nori ir už ką jie kovojo. Tik kalba, kalba ir kalba, tarytum gramafonai.

—Garbuko Draugas.

Artinasi sunkus laikai.

Šios šalies proletariją laukia sunkus laikai. Karo metu susikurusi "prosperity" tolydžio blanksta. Šimtai tukstančių darbininkų jau vaikšto nuo vienos dirbtuvės prie kitos.

Nedarbas.

Bet tai tik pradžia. Tie keli šimtai tukstančių tikrenybėj yra tik lašas vandens juroje, Milionai darbininkų, kurie dar turi darbo, visa tai dar nejaučia. Ir veikiausia nei nejaustų, jeigu šios šalies industrijos viešpačiai nesurengs dar didesnio baudymo — visatino industrijos kriziso.

Visa tečiaus rodo, kad šitokiam bandymui jie jau rengiasi. Medvilnės industrijoj krizisas. Didelės minios rubsiuvių vaikšto be darbo. Kuriose ne kuriose kitose industrijose tas pats. Žmonės, kur turi progos buti arčiau didžiųjų musų industrijos viešpačių, nedrąsiai kuždasi, kad "galima laukti visko."

Nieko tame nuostabaus. Kas sekė dalykų padėtį senajame pasauly, Europoje, jau senai visa tai sumatė. Senai pasaulis, po kruvinosios keturių metų puotos, galutinai nusmuko. Šiandie jam reikalinga ir maisto ir visa kita. Tatai jam gal pristatyti tik turtingoji Amerika. Bet, meldžiamieji, ne už dyką, ne už dyką... Senasai pasaulis neturi pinigų. O be pinigų turtingoji Amerika jam nieko neduos, kadir da čia taip. Vietoj to, turingoji Amerika žiurės, kad gavus tai, ką jinai jau yra davusi — miliardus dolerių karo paskolos.

Vadinas, turtingosios Amerikos milonininkų rinka susisiaurins. O kada ji susisiaurins, tai juk galingiemsiems dolerio patriotams nebus jokio išrokavimo varyti bnznį be pelno... Jie nusitars palaukti "geresnių laikų" —kol senasai pasaulis nors tiek sustiprės, kad galės nors užtikrinimo duoti už jam parupintą labą.

Skaitlingosios Amerikos proletarijų minios turės nedarbą.

Ankščiau ar vėliau tasai nedarbas ateis. Tai yra įgimta kapitalistinės visuomenės liga, kurią tegalės išgydyti tik nauja visuomenės tvarka, kurią mes vadiname socializmu.

—Genių Dėdė.

Laiškai iš Lietuvos

Iš Judėnų, Tauragės apskr., Stasys Šatikas rašo (liepos 27) seseriai Agotai ir Adomui Galimskiams, Chicagoj:

Širdingai dėkoju už pyragą—šimtą markių, kuriuos gavau nuo jusų... Žinot, kai ištiko didis ir nelaimingas karas, iš pirmų dienų ir aš į eiles patekau ir išbuvau apie penkis metus. Apie tą karą ir jo vargus negaliu jums nei aprašyti; kada tik prisimeni, ką mes pergyvenom, tuojau veržias kruvinos ašaros iš akių. Kiek ašarų išlieta, kiek šalčio ir bado kentėta, kasgi galėtų visa tai apsakyti! Karo lauke žiemą vasarą per dienas ir nakteles reikėjo pozicijose buti, kur neprieteliai tyko, stengdamies vienas kitą nugalėt, užmušti. Kad paskui parėjau iš karo tuščiomis rankomis, radau paskutinę viltį, brangią motinėlę lovoj besergančią, ir po keturių savaičių, per Visus Šventus, 1918 m., jį pasimirė. Dabar tarnauju pas ukininką. Per karą daug sveikatos esu nu stojęs. Kariavom, vargom tiek metų, gyvastį aukojam, ir iškariavom: turim dabar savo valstybę, nepriklausomą Lietuvą. Tik mums, biedniemsiems, niekas neatsimainė, pasiliko tas pats skurdas ir vargas. Gal ponams ir didžiunams dabar ir daug geriau, bet biednas žmogus vistiek niekur negali prieiti. Brangumas neapsakomas; alga, kurią gauni nuo gaspadoriaus, sulyginant su brangumu tai yra niekis: nieko nenusipirksi. —

Dominykui Astrauskui, Chicago, rašo jo brolis iš Kretingos:

Gyvename dabar ramiai, kai susitvarkė šiokia tokia valdžia pasidarė vis tik geriau ne kaip 18tais metais. Kai vokiečiai pasitraukė, tuo laiku buvo labai blogas padėjimas. Buvo atsiradusios didelės vagystės ir žmogžudystės. Rubauninkų šaikos buvo susitelkusios, apsiginklavusios ir ėjo per kiemus žmones plėšdami; pakorę žmogų gyvą degino ir saikino, kur jis laiko savo naudą. Taip buvo visur, visose parakvijose ir sodose. O tų mažesnių vagysčių tai buvo be skaičiaus.

Apalionija gavo nuo tamstos pinigų 950 auksinų, o 50 auksinų pasilaikė tas, pas katrą pareina pinigai; o tų 500, kur siuntėte pirmiau, tai negavome. Meldžiame patys pajieškokite. —

Didžiausias Klausimas Kiekvienai Motinai

Kuomet jos pačios pienas pasibaigia, kokį maistą duoti kudikiui, kad jis išaugtų sveiku, tvirtu ir kuningu.

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

Išrišo tą klausimą tukstančių tukstančiams motinų begyje praietų 60 metų. Daugiau kudikių išauginta ant Eagle Brand, negu ant visų kitų dirbtinių maistų sudėjus į vieną.

EAGLE BRAND yra GERIAUSIAS del jusų stalo ir naminiuose reikaluose — vartokit jį visiems receptams ir tikslams kur reikia pieno ir cukraus. Bandykit jį su ryžių pudingu vietoj pieno ir cukraus.

Kad užlaikius kudikį sveiku ir tvirtu, pasiųskit mums šiandien kuponą reikalaudama dykai Kudikių Knygos ir instrukcijų maitinimui jusų kalboje.

THE BORDEN COMPANY
New York
Insteigta 1857

Iškirpk kuponą. Pažymėk knygą. Pasiųsk jį šiandien

Mrs. ..... City .....
Street ..... State ..... (8)
Kudikių Gerovės Knyga Nurodymų Knyga

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902.
3514-16 W. 12th ST.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

ELEKTRA

Šviesą ir pajiegą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektos Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

Phone: Yards 200 Valandos 12 iki 2, Nedėlioj 10 iki 2

DR. F. E. REICHARDT
Specialistas
3548 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Buvęs užveizda Irving Park Sanitariumo ir Medicinos Direktorium Chicago Sanitariumo. Daktaras Medicinos ir Chirurgijos Hahnemann Medicinos Kolegijoj ir Ligoninėj.

Važiuokit į Lietuvą

Ant šio puikaus garlaivio kartu su laivakorčių Agenturos Agentu

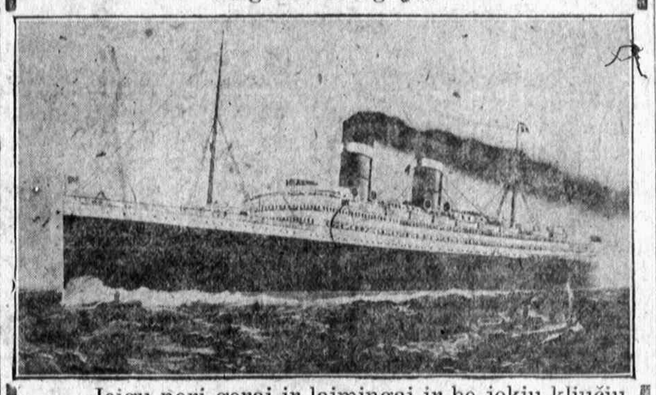

Jeigu nori gerai ir laimingai ir be jokių kliučių parvažiuoti į Lietuvą, tai važiuok kartu su Federalės Agenturų Bendrovės Atstovu, kuriam visi keliai ir visi kelionės apsiėjimai yra gerai žinoma ir jisai parveš saugiai ir laimingai į pat Lietuvą visus kurie prieš laiką su juom susitars važiuoti. Jonas Kastėnas, musų atstovas, iš musų ofiso išvažiuoja į Lietuvą užimti musų naujai atidaromo ofiso vedėjo vietą Kaune, per kurį ofisą bus greitai priduoti visoki siuntiniai iš Amerkos žmonėms Lietuvoje, kaip tai daiktai ir pinigai ir kitoki reikalai, taipat parupinimas pasportų ir laivakorčių važiuojantiems į Ameriką. Musų atstovas Jonas Kastėnas išvažiuos iš Chicagos stačiai į Lietuvą šio mėnesio 28 dieną (Sep. 28). Jeigu rengiesi važiuoti į Lietuvą, arba jeigu nori greitai pasiųsti savo giminems pinigų, arba atlikti bile kokius Lietuvoje reikalus, nieko nelaukdamas tuojau kreipkis į musų ofisą. Mes parupinam pasportus, laivakortes, taksų popierius, išduodam draftus ant Lietuvos ir Vokietijos bankų, ir siunčiam pinigus Lietuvon paštoms ir telegramais.

FEDERAL LOAN AGENCY COMPANY
666 West 18th Street, Chicago, Ill.

P. S. Taipgi pranešam kad nuo pirmos dienos šio mėnesio, ant musų linijų, parduodam laivakortes ant laivų ir gelžkelio tikietus iš Chicagos per Canadą stačiai į Liepojų.

LICITACIJA.

Neatimti Storage rakandai. Taipgi išdirbėjų nauji rakandai. Specialis pasiulymas vėliausio stylaus trijų šmotų seklyčios setai, pintiniai, skuros ir overstuffed, taipgi kaurai (rugs) ir fonografai.

ŠIS SEKLYČIOS SETAS $125, VERTAS $200.

Tikros skuros, taipgi ir kitokių išdirbinių.

DYKAI $25 vertės indų bus duodama kiekvienam kostumeriui. Tokis išpardavimas da niekad nebuvo publikai pasiulytas. Nepraleisk šį bargeną, ateik tuojaus. Dastatymas į namus dykai. Atdara nuo 9 ryto iki 9 vakaro, nedėlioj iki 4 v. 2810 W. Harrison Street.

CAPUDINE

Pamėgink tai Visai Patikėtinas Del Galvos Skaudesio
10c 30c 60c butelis arba Dosomis

VAŽMĄ (FREIGHT), DIDELIUS IR MAŽUS pakus siųskite per Lietuvių Pasiuntimo Agenturą.
Informacijų rašyk pas
The Lithuanian Marine Forwarding Co.,
203 West 33rd Street, -:- New York, N. Y.

"Aušros" Mokykloj

Yra šie skyriai:
1) Anglų kalbos.
2) Lietuvių kalbos.
3) Aritmetikos.
4) Algebros, Geometrojos ir kitų matematikų.
5) Braižymo (plianų pažinimo).

Mokytojai: Anglų kalbos — P. G Luomons; Lietuvių kalbos — Konst Augustinavičius; Matematikos — V Mišeika.

Aušros Mokykla — seniausia ir geriausia, jos tikslas suteikti neatbutinai reikalingą mokslą, kad su jo pagelba galima butų pagerinti gyvenimą.

Delei didesnės naudos sau ir parankumo mokyklai pradėkite tuoj neatidėliodami visi sykiu.

3001 South Halsted Street

Telefonas—Boulevard 9199
DR. C. KASPUTIS
—Dentistas—
3331 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos:—
9—12 A. M. 1—5, 7—8 P. M.

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

AKIU ŽINOVAS

Atitaiso žvairas akis vienu atsilankymu, be jokios chloroformos. Suvirš 800 išgydymų užrašuose.

Ateik ir leisk apžiurėti diplomuotam ir registruotam gydytojui ir chirurgui, kuris specialiai išstudijavo galvą. Ypatingai gydo AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGAS.

PATARIMAS DYKAI

Silpnos ..	Akįs	Kurčios ..	Ausįs
Skaudamos	Akįs	Tekančios	Ausįs
Raudonos	Akįs	Užiančios	Ausįs
Žvairos ..	Akįs	Užkimštos	Ausįs
Skaudama	Nosis	Skaudama	Gerklė
Bėganti ..	Nosis	Silpna ..	Gerklė
Kreiva ..	Nosis	Kataruota	Gerklė
Užkimšta	Nosis	Paputus	Gerklė

Franklin O. Carter, M. D.
23 metai prie State gatvės
120 So. State St., Chicago, Ill.
Valandos: nuo 9 iki 7. Nedėldieniais nuo 10 iki 12.

Lietuvys Kontraktorius

Statom naujus namus ir senus pataisom pagal savininko norą.
Dirbam ant kontrakto arba nuo dienų.
Galit matyti vakarais arba per laišką.

ANTANAS BIELIUNAS
3241 Lime Street,
Chicago, Ill.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoju Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena. 4649 S. Ashland Av. kamp. 47 St.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovos
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 v. ryto, nuo 2 iki 5 v. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2880

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 22 metu kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušėris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Telephonai: Dienomis: Canal 3110 arba 357; Naktimis Drexel 950 - Drover 4136
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted St.
VALANDOS: 8—9 ryto tiktai

DR. G. M. GLASER
Praktkuoja 29 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriškų ir Vyriškų.
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto ki 3 po pietų, 6—8 vakare. Nedėliomis nuo 9—2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. S. BIELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 2201 W. 22nd St., kampas Leavitt St. Phone Canal 6222. Valandos: 1 iki 5 val. vakare, nuo 7 iki 9 val. vakare. Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St. Phone McKinley 4988. Valandos nuo 10 iki 12 dieną

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3107 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

DR. YUŠKA
1900 S. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso val.: nuo 10 ryto iki 8 vakare.
Rezidencija: 2811 W. 63 St.
Tel. Prospect 3466

PRANEŠIMAS
Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Perkelia ofisą į People Teatrą
1616 W. 47 St., Tel. Boul. 160
Valandos: 1 iki 3 po pietų.
6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryte
Res. 2914 W. 43-rd Street
Nuo ryto iki piet.
Tel. McKinley 263

Tel. Boulevard 2160
Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

Tel. Pullman 342 ir 8180.
DR. I. E. MAKARAS
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
10900 Michigan Ave. Roselande.
Val. 10 iki 12, 2 iki 4 ir 6:30 iki 8:30 vak.

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W. 51 st. kamp. Marshfield av.
Valandos: iki 9 ryto, nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare.
Tel. Prospect 1157

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada.
$7.00 per year outside of Chicago.
$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Lėidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	$4.50
Trims mėnesiams	2.25
Dviem mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.00
Chicagoje — per nešiotojus:	
Viena kopija	03
Savaitei	18
Mėnesiui	75
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25

Pinigus reikia siųst pašte Money Orderiu, kartu su užsakymu.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 1, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Rusų ir latvių taika.

Rusija jau yra padarius taiką ir su Latvija. Apie tos taikos sąlygas Amerikos spaudoje iki šiol buvo labai mažai žinių, kadangi visų laikraščių domė per paskutinį mėnesį buvo atkreipta į karę tarpe rusų ir lenkų. Smulkesnį paaiškinimą apie Rusijos susitaikymą su latviais randame Berlino "Freiheit'e".

Tenai pranešama, kad viena iš taikos sąlygų esanti tokia, jogei Drisos ir Dvinsko apskrityse nebus visuotino balsavimo, kaip buvo siuloma pradžioje; tų apskričių padalinimą tarp Rusijos ir Latvijos turės nuspręsti bendra abiejų valstybių sudaryta komisija.

Toliaus, Latvija gauna miškų koncesijų Rusijoje. Latvijai, be to, bus sugrąžinta jos turtai, kurie buvo karės laiku išgabenti į Rusiją (mašinos, gelžkelių materiolas, dokumentai ir t. t.) Rusija tečiaus turi teisės atlygint už tą turtą auksu.

Pagalios, Rusija apsiėmė ne vėliaus kaip už dviejų mėnesių po taikos sutarties ratifikavimo (patvirtinimo) duoti Latvijai keturis milionus rublių auksu.

Kaip matome, šitos taikos sąlygos yra labai panašios į tas sąlygas, kurios buvo priimtos Rusijos ir Lietuvos taikos derybose. Tiktai latviai gavo truputį daugiaus aukso (Lietuva išsiderėjo tiktai tris milionus rublių). Jie laimėjo daugiaus už Lietuvą delto, kad jų valstybė yra stipresnė, ir bolševikams buvo svarbiaus susitaikyti su jais.

Šita taika da kartą parodo, kad šiandie bolševikai nori ne kariaut su pasauliu, o susitaikyt. Tie bolševikų garbintojai, kurie sako, kad bolševikai esą pasiryžę ginklais padaryti perversmą visame pasaulyje, atlieka jiems meškos patarnavimą, nes šitokios pasakos sukelia žmones prieš bolševikus.

Politiški komedijantai.

Anglijoje suvažiavo keturios "kairiasparniškos" organizacijos ir įsteigė "komunistų partiją". Šita partija turės labai mažai reikšmės politikoje, nes jos pasekėjai sudaro tiktai menką saujalę, palyginant su Anglijos Darbo Partija. Pastaroji turi daugiaus kaip šešis milonus narių.

Tatai žino patys komunistai, ir todel jie savo kongrese padarė sekamą labai "gudrų" nutarimą: jie nutarė prisidėti prie Darbo Partijos. Šitaip pasielgdami, jie tikisi galėsią prieiti prie darbininkų minių, kurių naujai gimusiajai "komunistų partijai" truksta.

Anglijos Darbo Partija yra kone dešiniausia iš visų socialistinių partijų pasaulyje, ir komunistai nuolatos keikia ją "judošiška", "geltonąja", "social-išdavikiška" ir t. t. Jie keikia ją dažnai pikčiau, negu Vokietijos scheidemaniečius. Bet, to neveizint, jie nutarė prisidėt prie jos, kadangi kitokio kelio pasekti darbininkų minias jie neranda.

Ar tai ne juokinga komedija?

Da juokingiau išrodo dalykas, kada atsimeni, kad komunistai yra vadinamojo Trečiojo Internacionalo garbintojai ir nepermaldaujami "socialburžuaziško" Antrojo Internacionalo priešai. Anglijos Darbo Partija priklauso prie Antrojo Internacionalo; daugiaus net, ji sudaro svarbiausiąją Antrojo Internacionalo dalį. Genevos kongresas, kuris nesenai įvyko, nutarė perkelt Antrojo Internacionalo centrą į Londoną, kadangi Anglijoje dabar randasi visa šito Internacionalo spėka. Anglijos Darbo Partijos vadas Henderson tapo išrinktas Antrojo Internacionalo prezidentu.

Vienok komunistai, kurie keikia Antrąjį Internacionalą, kiek tik druti, nori priklausyt prie tos partijos!

Šitokią dviveidišką politiką komunistai visur veda. Jie plusta socialistų organizacijas, stengdamiesi diskredituoti jas darbininkų akyse; bet kaip tiktai jiems ima nesisekti, tai jie tuojaus jieško prieglaudos po tų organizacijų sparnu.

Apžvalga

MIESTO RINKIMAI KAUNE,

Lietuvos laikraščiai praneša kaikurias žinias apie rezultatus rinkimų Kauno mieste. Iš tų dar nepilnų žinių matyt, kad naujasis miesto tarybos sąstatas yra labai mišrus ir politiškai nenusistovėjęs.

Visa Kauno miesto taryba susideda iš 55 narių. Iš jų 15 yra išrinkti lenkų sąrašu; 13—profesinių darbininkų sąjungų sąrašu; bendras lietuvių sąrašas išrinko 6 atstovus; vokiečiai 3 atstovus; socialdemokratai 1 atst.; socialistai liaudininkai 1 atst.; o kitos vietos taryboje pasidalino tarpe rusų ir įvarių žydų organizacijų.

Kauno "Darbas", kuris paduoda šitas žinias, sako, kad rinkimų agitacijos beveik nebuvo, ir balsavimuose dalyvavo tiktai 25% rinkikų.

Kaikurie "filozofai" daro iš to tokią išvadą, kad Lietuvos žmonės jau pamatė, jogei rinkimai nieko gera neduoda, ir todel nebenori nė dalyvauti juose. Rinkimuose į Lietuvos Steigiamąjį Seimą dalyvavo daugiaus kaip 80% rinkikų, bet kakangi Seimas pasirodė niekam netikusiu, tai žmonės dabar jau numoja ranka ant rinkimų.

Tai, žinoma, yra kudikiška pasaka. Nuo Seimo rinkimų praėjo tiktai trejetas mėnesių: koks-gi tai neišmanėlis galėjo įsivaizdint, kad per tą trumpą laiką žmonės galėjo iškovot visa, ko jiems reikia? Kad žmonės Seime nemažai dalykų laimėjo, tai juk tame nėra jokios abejonės.

Kad pilnai apvertinus parlamentinės valdžios gerumus ir blogumus ,tai reikia ne trejeto mėnesių, o ilgos eilės metų patyrimo. Štai, kitose šalyse parlamentai gyvuoja jau po šimtą ir ilgiaus, o darbo žmonės da ir šiandie nemano, kad parlamentarizmą reikia atmesti. Tą pripažino net vadinamojo Trečiojo Internacionalo vadai. Leninas ir kiti bolševikų stulpai sako, kad darbininkų minos Vakarų Europoje stoja už parlamentus, todel reikią ir komunistams eiti į parlamentus. Bolševikų vadai da tiktai tikisi pertikrinti tuos darbininkus, kad parlamentarizmas esąs netikęs daiktas; o tuo tarpu atsiranda pasakorių, kurie aiškina, kad Lietuvos darbo žmonės jau per trejetą mėnesių ėmė ir suprato visą parlamentarizmo vertę!

Šitą kudikišką pasaką tečiaus sumuša ir tas faktas, kad Kauno rinkimuose šį kartą dalyvavo ir tokie elementai, kurie ragino boikotuot rinkimus į Steigiamąjį Seimą.

Taigi tą apsireiškimą, kad aplamas balsuotojų skaičius buvo mažas, tenka aiškinti visai kitokiomis priežastimis. Mums išrodo, kad svarbiausia priežastis buvo susidariusi tuomet padėtis rusų-lenkų karės fronte ir Vilniuje. 21 ir 22 d.d. liepos, kuomet įvyko Kauno rinkimai, lenkai buvo tik-ką išvyti iš Vilniaus, ir į jį tik-ką buvo įėjusios rusų ir lietuvių kariuomenės. Visa Lietuva buvo susirupinusi šitais dalykais, ir naminės politikos reikalai tapo užmiršti. Lietuvos likimas utomet buvo sprendžiamas Vilniuje, o ne Kaune, todel minios mažai tepaisė Kauno rinkimų.

Bet ir tas ketvirtadalis rinkikų, kurie pasistengė atlikt savo politinę pareigą, mažai tesivadavo partijų programais; ir pačios partijos, matoma, mažai tesirupino miesto rinkimų klausimu, nes buvo nukreipusios savo domę kitur. Todel prieš rinkimus ir agitacijos beveik nebuvo. Vietoje partyviškų skirtumų balsuotojuose apsireiškė labiausia tautiniai skirtumai. Štai delko didžiausias balsų skaičius pasidalino tarpe tautinių grupių — lenkų, lietuvių, vokiečių, žydų ir t.t.; o partijos tapo visai nustumtos į šalį.

Išėmimas yra tiktai profesinių darbininkų sąjungų laimėjimas rinkimuose. Bet profesinės sąjungos nėra jokia partija; jose dalyvauja įvairiausių pažvalgų žmonės, pradedant krikščionimis demokratais ir baigiant komunistų pritarėjais.

Visa tatai reiškia, kad pagal tuos miesto rinkimus negalima daryt jokių išvadų apie minių nusistatymą vidujinės Lietuvos politikos klausimais. Tų rinkimų rezultatai yra keisti delto, kad buvo keista tos valandos situacija. Kada praeis tas krizisas, kuris kilo delei Vilniaus, tada ir žmonių protas pakryps kiton pusėn.

Tikrojoj Lietuvoj

Kaip ji atrodo tikrajam amerikiečiui.

[Rašo ARTHUR RUHL, New Yorko dienraščio Evening Post korespondentas Lietuvoje.]

Lietuvos ministeris pirmininkas yra toks žmogus, kuriam kaip tik ir tinka buti galva tokios naujut naujos "valstiečių respublikos". Jis yra provincijos gydytojas, iš Marijampolės — augštas, tiesus kai styga, tvirtas vidutinio amžio vyras, savo elgesiu ir truputį sardonišku umoru primenąs musiškį Old Hickory [generolą Andrew Jacksoną]. Vyras tvirtos valios, sugebąs greitai spręsti, turįs tos ypatingos išminties, kurios įsigyja kaimo daktaras, kurs savo artimą profesinį žmonių pažinojimą yra papildęs dar amatoriaus ekskursijomis į šiek tiek labiau abstrakčias praktinės politikos sritis.

ARTHUR RUHL

New Yorko Evening Post korespondentas Pabaltėj, daug ir simpatingai rašąs apie Lietuvą ir lietuvius.

Pabuvojus man visą savaitę Kaune, tame šename, apšepusiame mieste, su jo šiurkščiai akmenimis grįstomis bildžiomis gatvėmis, blogu drenažu, apmusijusiomis saldainių sankrovomis, su jo įdomiu — viltingų nacionalistų lietuvių ir beveik nemažiau viltingų nacionalistų žydų — gyventojų mišiniu, galų gale Dr. Grinius paėmė mane į Marijampolę, kad kaimo oru atsikvėpus ir pamačius "tikrąją Lietuvą".

Kartu su karo ministeriu sėdome į didelį karinį automobilį, matyt dar iš Vokiečių okupacijos laikų pasilikusį, ir leidomės kelionėn. Važiavome valandą ar daugiau maloniais laukais, lenkdami netapytas, pilkas grinteles, nesutikdami nieko tokia ypatingo, kas galėtų žymėti, jogei tai Lietuvių žemė — nebent tik dideli, nuo vėjo ir lietaus pajuodę mediniai kryžiai, stuksantys nuolatos Lietuvos krašto šalikeliais ir pavieškeliais. Vieną kartą pasitikome šermenų procesiją — su kunigais priekyj, su nešamomis karunomis ir dvejatu dešimčių ar daugiau lydėtojų kaimiečių sekančių paskui dulkėtu keliu ir giedančių liudnas gedulingas giesmes.

Šale giraitės, pilnos mėlynų ir laukinių žemuogių, kurių kaimo moterys kas rytas gurbais atgabendavo Kaunan, sustojome pasitaisyt guminį ratvalkį. Kadangi taisymas užėmė ilgesnį laiką, tai galų gale mes nustyplinom per lauką į artimiausią triobą pasiplėpėt su kaimiečio šeimyna ir pasižiurėt, ar negausime ko užkąsti. Visa šeimyna — tėvas, motina ir dvejetas vaikų; jie turi savo mažiuką, penkiolikos margų ukį, vieną arklį, keletą avių, karvių ir vištų, ir iš to gyvena. Nameliai menki, toki, kokiuos paprastai vargingesni Lietuvos ukininkai gyvena — priemenė, kamara ir grinčia su muro krosnim, lovomis, kedėmis, verptuvėliu ir staklėmis su pusiau jau nuaustu drobės rietimu.

Kol ministeris pirmininkas šnekučiavos su šeimininku, jo žmona nušluostė lauke stalą, pastatė lėkštes ir tris medinius šaukštus ir atnešė mums geriausia ko turėjo — juodos duonos ir didelę puodynę tiršto rugusio pieno. Turkų "jauert", rusų "prostokvaša", suomių "fil" — tasai rugusis pienas yra vienas svarbiausių maisto dalykų visoj toj Europos daly, o ir labai geras maistas, nes, kaip kiekvienas Dro. Mečnikovo pasekėjas žino gerai, jį valgydamas žmogus gali gyvent tukstantį metų. Džiaugdamies minčia, kad rugusio pieno pasivalgę gal ir mes gyvensime tukstantį metų, prisivertėm savo lėkštes, iškliaukėm po kvortą ar po dvi kiekvienas ir, atsisveikinę su šeimininkais, leidomės tolesnėn kelionėn į Marijampolę.

Pagalios pro medžių viršunes pasirodė miestelio bažnyčios bokštas, ir neilgai trukus mes jau dundėjom svarbiausiaja gatve, kur abiem pusėm buvo sankrovos su iškabomis daugiausiai žydiškais vardais, iki galiaus mus pasitiko išsitiesus miesto sargyba atiduoti savo augštajam svečiui ir piliečiui prideramą garbę. Sargyba prisistatė ginklus, ministeris pirmininkas saliutavo, įdomiai žiurėjo krautuvininkai žydeliai, ir mes važiavome toliau, linkui baltos tarp medžių besislepiančios bažnyčios, prie nedidelių, puikiai žalumynais apriestų namelių, kurie per ilgus metų buvo daktaro gyvenamieji namai ir kuriuose jis taipjau ir ligonius priiminėjo.

Jį pasveikinti atėjo tam tikra delegacija — juodais švarkais pasirėdžiusi miestelio vyresnybė, Tarybos nariai. Susipažinęs su jais, bandžiau užmegsti kalbą su vienu jaunu vaikinu, kurs dar atsiminė keletą žodžių angliškai iš savo buvimo Amerikoj (jis apleido ją betgi budamas devynių metų vaikas), bet kalbai nelabai sekanties, išėjau pasižiurėt miestelio.

Pamaldos buvo pasibaigusios, bet apie bažnyčią, po didelėmis liepomis buvo pilna žmonių, ne tik pačių marijampoliečių, bet ir iš visos apygardos. Senesni vyrai, buriais susispietę ir rukydami iš ilgų pypkių rimtai šnekučiavos; saulės nudegtos kaimo mergaitės, savo sveikus veidužius baltomis kai sniegas skepetaitėmis apjuosusios, kuopelėmis susiburusios linksmai juokavo čiauškėjo, kai paukštužės. Viena jų, atsiskyrus, sėdėjo ant vejos saulėkaitoj, rankas ant kelių pasidėjus, ir savo ramiom melsvom akim iš po plačių antakių kažin-kur į erčias žiurėjo. Kada po bertainio valandos man teko vėl pro ją eiti, ji nebuvo nei pasijudinus: sėdėjo vis taippat kai koks nepajudinamas akmuo ar jaugės medis, ir akis įsmeigus žiurėjo kažin-kur į erčias. Šventoryj ir aikštėj prieš bažnyčią buvo tartum gegužinėj, ar jomarke; tik senyvesnės moterys, jautresnės negu kiti del savo nuodėmių, klupojo baltais bažnyčios pasieniais lauke ir meldėsi, kalbėjo savo rožančius, tartum trokšdamos iš tų baltų muro sienų išmelsti sau visokių malonių ir išganymo.

Visi jie buvo gražųs pažiurėti žmonės. Lietuviai — ne slavų ir ne suomių kilties, kaip ve kad estai, bet tikri indo-europiečiai. Jų kalba, sako, esanti viena seniausiųjų Europos kalbų ir turinti artimos giminystės su senovės Sanskritų kalba. Karštesnieji lietuvių nacionalistai todel labai didžiuojas tuo, rasdami dagi didelio panašumo savo kalbos su graikų. Šiaip ar taip, daugelis jų ištikro turi ilgas, tiesias nosis, puikius plačius antakius, ir dažnai tos nosys su kakta turi pastebėtinai tiesią "klesišką" liniją.

(Pabaiga ryto)

Redakcijos Atsakymai

J. Stulga. — Mums neteko girdėt, kad tokia knygutė butų kieno nors išleista lietuvių kalba.

Delegatui. Į menkniekius nėra reikalo nei atsakinėt.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas

DANIJA.

Internacionalinis rubsiuvių biuras.

[Federuotoji Presa].

Kopenhagen. — Čia dabar laikoma internacionalinis rubsiuvių kongresas. Viename posėdžių kaip vienu balsu nutarta įkurti internacionalinį rubsiuvių biurą. Biuro buveinė busianti Amsterdame, Olandijoj.

Vyriausias biuro uždavinys bus vienyti viso pasaulio rubsiuvius ir padrąsinti juos kovoj už geresnes sąlygas darbo ir tt.

Biuras leis specialį biuletiną —kas trįs mėnesiai. Laikraštis busią spausdinamas francuzų, vokiečių, anglų ir, turbut, skandinavų kalbomis.

Sekamas internacionalinis rubsiuvių kongresas įvyks 1923 metais, turbut Genevoj, Šveicarijoj.

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

Viena atka jau atmušta.

[Federuotoji Presa].

Washington. — Pagalios, po du metu tvėrusios kovos už spaudos laisvę, New Yorko socialistų dienraštis Call išėjo nugalėtoju. Rugpiučio 25 dieną District of Columbia augščiausias teismas savo patvarkyme pareiškė, akd generalinis Jungtinių Valstijų pašto ivršininkas Burlesonas ateityj negali atimti antros klesos sintimo teisių nė vienam laikraščiui.

Šitoks patvarkymas padaryta sąryšy su Call'o reikalavimu, butent, kad Burlesonas grąžintų laikraščiui antrosios klesos teises. Teismas pareiškė, kad neužilgio busią išleista specialinis prisakymas, kurį neišpildant Burlesonas bus skaitomas paniekinusiu teismą.

Teismo nusistatymas šituo klausimu yra sekamas:

Susikirtimas tarp pašto departamento ir pasiskundusio laikraščio, prasidėjęs spalių mėnesy 1917 metais, augščiausio laipsnio pasiekė gruodžio mėnesyj 1919 metais, kada pašto departamentas atėmė laikraščiui antrosios klesos teisę. Atėmė del tariamų nusižengimų špionažo įstatymą, kurie nusižengimai surasta peržiurėjus išsptausdintuosius to laikraščio numerius.

Tasai įstatymas, kaip jisai sutaisyta gegužės 16 dieną 1918 m. vis delto nesako, kad generalinis pašto viršininkas turėtų teisės sunaudoti jam teikiamos galios kaip tinkamas... Teismas todel išleis patvarkymą, kad ateity visos šito laikraščio laidos (numeriai), kurie sulig esamais įstatymais yra priimtini paštan, kad ateity jos butų priimamos ir persiunčiamos antros klesos teisėmis.

Tai visa.

Call'o advokatai, kaip kad pirma ir pats laikraščio redaktorius Charles W. Irwin, nurodinėjo, kad šiame atsitikime tikrasai įstatymų laužymas buvo ne laikraštis, bet generalinis pašto viršininkas Burlesonas, kadangi jis atėmė laikraščiui antros klesos teises delto, kad jis buvo pareiškęs nepasitenkinimo valdžios politika pirma nei buvęs pravestas kalbamasai patvarkymas. Šituos priparodymus teismas rado esant pamatuotais.

Šita Call'o pergale džiaugiasi visi pažangųs žmonės. Skaitoma, kad ja užduota stiprus smugis generaliniam pašto viršininkui. Pastarasai tečiaus žadąs paduoti apeliaciją.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4411

Markių puolimas.

Šiuo laiku Vokietijos markės, o kartu ir Lietuvos auksinai yra nupuolę beveik iki $2 už 100. Bankininkai mano, kad žema markių kaina gali pasilaikyti dar kokį laiką — gal savaitę, gal dvi, gal mėnesį. Vėliaus, sako, markės pakilsiančios. Kartu su Vokietijos markėmis yra nupuolę ir kitų Europos šalių pinigai: Anglijos, Francijos, Italijos, o labiausia Austrijos ir Lenkijos.

Viena priežasčių, kodel Europos pinigai yra dabar nupuolę, yra ta, kad liepos mėnesyj iš Amerikos tapo išvežta daug prekių, o dar daugiaus yra išvežama šiame mėnesyj. Toliau betgi nelaukiama labai didelio prekių išvežimo iš Amerikos. Anaiptol, laukiama, kad Amerika išveš mažiaus, o įveš daugiaus iš Europos.

Jau šių metų liepos mėnesyj įvežimų iš kitų šalių buvo arti dviem šimtais milijonų daugiau negu tame pačiame mėnesyj pereitų metų. Išvežimams iš Amerikos besimažinant, o įvežimamas besidauginant, turės nupulti Amerikos doleris, o pakilt Euroops pinigai, jeigu apskritai visas gyvenimas Europoj eis prie taikos ir tvarkos. Jeigu viskas taip vyks, tai kitais metais apie šį laiką, kaip kaikurie finansistai spėja, markės ir kiti Furpos pinigai bus dviguhai brangesni.

A. Petratis S. Fabijonas
A. PETRATIS & CO.
Mortgage Bank
REAL ESTATE-INSURANCE
European American Bureau
Siunčia Pinigus. Parduoda Laivakortes.
NOTARIJUŠAS
809 West 35th St., Chicago, Ill.
Kampas Halsted St.
Telephone Boulevard 611

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruimas 1827
Telephone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
2121 North Western Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
X-Spinduliai. Phone Armitage 2010
Rezidencijos telef. Albany 8710

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakare. Nedėliomis pagal sutarimo.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Waukegano Lietuviai—
Norėdami SIŲSTI PINIGŲ savo giminėms LIETUVON, kreipkitės į J. E. Bruževičiaus aptieką:
WAUKEGAN PHARMACY,
1005 Marion Street,
Waukegan, Ill.

JOHN KUCHINSKAS
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
29 SO. LA SALLE STREET
CHICAGO, ILL.
Telephone Central 3684
Valandos: 9 ryto iki 5 vakare,
Subatomis: 9 iki 1 po pietų
VEDU VISOKIAS BYLAS VISUOSE TEISMUOSE.
Egzaminuoju Abstraktus perkant arba parduodant namą, lotą arba farmą ir dirbu visokius Legališkus Dokumentus. Suteikiu patarimus ir skolinu pinigus ant Pirmų Mortgečių ant lengvų sąlygų.
West Side ofisas atdaras vakarais nuo 7 iki 8 valandos.
Viršum Metropolitan State Bankos, 2201 W. 22nd St., Cor. Leavitt
Tel. Canal 2552.

Altoonos darbininkų veikimas.

William Hard
[Federuotoji Presa].

Altoona, Pa. — Šiame mieste man teko pastebėti keletą dalykų, kurie šiais reakcijos laikais pasitaiko labai retai.

Aš gavau Le Roy viešbutyj kambarį ir tuoj nuvykau valgyti vakarienės. Žiuriu, — visos patarnautojos turi unijos ženkliukus. Aš pradedu teirautis. Sužinau, kad viešbučio direktorių tarybos pirmininkas yra mašinistas. Daugiau to, mašinistų unijos viršininkas. Kiti direktoriai susideda iš dviejų mašinistų, dviejų gelžkeliečių ir dviejų šiaip darbininkų. Visi jie priklauso unijai. Jie užlaiko ytin gerą viešbutį.

Aš sužinau, kad Altoone gyvuoja kooperativė krautuvė — darbininkų krautuvė. Pradedu skaityti laikraštį — randu straipsnį apie krautuvę. Tai naujas darbininkų laikraštis "Labor News". Žmonės čia perkasi New York Call. James H. Maurer, Pennsylvanijos Darbo Federacijos prezidentas, kuris socialistų tikietu yra renkamas į legislaturą, o dabar dalyvauja Farmer-Labor Partijos konvencijoj, — gan dažnai atsilanko į viešbutį.

Laikraštyj "Labor News" aš pastebiu, kad, apart socialistų ir ukininkų partijų, čia da yra Blair County Darbininkų Nepartinė Lyga. "Labor News" redaguoja H. D. Kelley. Jis taipgi yra Le Roy — uninio viešbučio sekretorius. Aš sužinau iš p. Kelley, kad Darbininkų Nepartinė Lyga yra nepartinė todel, kad bešaliniai priešinasi kaip demokratų, taip ir republikonų partijon.

Pereitą rudenį toji lyga išrinko mašinistą miesto iždininku, gelžkelio klerką registratoriu ir du mašinistu ir gelžkelietį paviečio komisionieriais.

Ant kampo aš sutinku garinių katilų dirbėją, kuris pirma buvo angliakasis. Jis sako man:

"Seniau mudviem nebutų buvę galima kalbėti ant šito kampo. Tais laikais, jei man reikėdavo eiti angliakasių susirinkiman, tai aš eidavau į visai priešingą pusę. Apeidavau kalną ir atsidurdavau miške, kur angliakasiai ir laikydavo susirinkimus. Sekamą dieną bosas pašalindavo iš darbo už dalyvavimą susirinkime. Pašalintajam kitoj kasykloj nebuvo galima gauti darbas. Kada mane pirmą kartą pašalino iš darbo, aš bėgiu trijų metų nebegalėjau gauti darbo kasyklose".

Jis parodė gatvę. "1911 m. Jack Gallagher toj gatvėj buvo sumuštas ir mirė. Streiko metu jis čia darbavosi, kaipo Amerikos Darbo Federacijos organizatorius. Jį užmušo Pennsylvanijos gelžkelio bosų žudeika. Jei tais laikais man reikėdavo pasikalbėti su iš kitur pribuvusiu žmogum, tai aš įsivesdavau jį viešbutį ir užsirakydavau duris".

Nusišypsojęs jis pridurė: "Vieno viešbučio savininkas prielankiai atsinešdavo į mus".

Tie laikai buvo da visai nesenai. O dabar vietinė gelžkelių federacija turi 17,000 narių, ir visose dirbtuvėse dirba 90 nuoš. organizuotų darbininkų. Garinių katilų dirbėjai vadiną savo skyrių McAdoo skyriu. Jie yra dėkingi McAdoo, buvusiam tuo laiku Jungtinių Valstijų administratoriui, už išleidimą atatinkamų patvarkymų, kurie paskatino Altoonos darbininkus susirišti unijomis. Taip, jie yra dėkingi jam. Pereitą rudenį uniniai darbininkai sumušo rinkimuose abi partiji. Tai įvyko tuoj po streiko.

Tai buvo streikas, kuomet Altoonos majoras — Rhodes — neįsileido miestan Pennsylvanijos gelžkelių žudeikas. Jis pagalba 36 policistų ir 500 liuosnorių unistų palaikė pilniausią tvarką.

Tos priežasties delei senosios partijos nebenominavo jį į majorus.

Pirm dviejų savaičių prieš rinkimus Blair County Darbininkų Nepartinė Lyga laikė savo konvenciją. Ji nutarė dalyvauti rinkimuose. Rhodes'ui pasiulyta priimti kandidaturą. Ant greitųjų liko įkurtas savaitraštis "Labor News," kuomet kapitalistinės partijos išleido penkis dienraščius. Visa kampanija darbininkams atsiėjo $300. Rhodes liko išrinktas majoru. Be to, išrinkta ir ankščiau suminėtieji viršininkai ir padaryta da vienas svarbus dalykas.

Lyga išrinko Milton Fiery Poot "biednuomenės direktorium". Jeigu Amerikos Darbo Federacijai yra reikalingos sonetos, oficialinės lyrinės eilės arba epikos ir jeigu ji nori suorganizuoti Amerikos rašytojus, — tai Poot geriausia atsako tam darbui.

Altoonos darbininkų judėjimas kuogeriausia parodo, ko darbininkai gali atsiekti laikydamiesi vienybės. Ir aš galvoju apie Jack Gallagherą, kuris nemažai prisidėjo prie išbudinimo čiabuvių darbininkų. Gelžkeliečių susirinkime aš girdžiu trukšmingus delnų plojimus, kaip lieka paminėtas Eugenijaus V. Debso vardas. Delegatai stato Samuel Cessnos, ukininko, kandidaturą į kongresą. Cessna pasako stebėtinai gerą kalbą. Jis pabriežia tą faktą, kad jis ir jo draugai ukininkai iki šiol nesuprato darbininkų. Kapitalistinė spauda melagingai jiems perstatė darbininkus. Bet dabar jie žino kur teisybė ir kapitalistiniai melai nebesuklaidins jų. Beklausant tos kalbos, aš galvoju apie E. V. Debsą, kurio dvasia viešpatauja tarp čiabuvių darbininkų ir ukininkų.

Kardinolas Newman kartą pasakė, kad "gero darbo iškasčius visuomet prisieina pakelti tam, kuris tą darbą dirba". Altoonos rinkimų išlaidos buvo $300, Jack Gallagherio mirtis ir Debso laikymas už krotų.

Šio miesto barzdaskučiai ir muzikantai yra unistai. Sugrįžęs į Le Roy, aš sutikau Charles Kutz'ą.

Jis vedė gelžkeliečių susirinkimą. Be to, jis yra mašinistų unijos vice-pirmininkas ir viešbučio tarybos direktorius.

Iš jo aš sužinojau, kad 90 nuoš. dalininkų yra unistai. Dalininkas gali turėti šėrų tik už $2,000. Aš mačiau tos pačios bendrovės planą kurimui naujo viešbučio. Prie viešbučio proponuojama įsteigti svetainę darbininkams.

Viešbučio valgykloj aš sutikau Domenick Gelotti. Pirma aš buvau jį matęs Johnstowne laike plieno darbininkų streiko. Jis ten organizavo angliakasius. "Įstatymų ir tvarkos" atstoval, jaunųjų krikščionių asociacijos sekretoriui vadovaujant, įsilaužė į jo kambarį ir liepė jam apleisti miestą. Gelotti pasiliko mieste. Jo gyvasčiai kiekvieną valandą grėsė pavojus, nežiurint to, jis pasiliko ir nepaklausė minios. Priepuolamai jis išliko gyvas. Pasitaiko ir tokių dalykų.

Kooperativai, unijų stiprėjimas, naujų unijų kurimąsi, socialistų partija, įvairios darbininkų partijos, streikų laimėjimas, darbininkų laimėjimai rinkimuose, kurimas viešbučių kooperativiais pamatais ir kurimas darbininkiškų laikraščių, — tai Altoonos darbininkų nuopelnas. Reakcija ateina ir praeina. Gi darbininkų judėjimas nuolat stiprėja. Reakcininkai naudojasi parankiomis sąlygomis, o darbininkai dirba neatlaidžiai.

Kaip aukščiau minėjau, darbininkai net išsižada keliems metams savo darbo, kuris teikia jiems pragyvenimą. Kas yra girdėjęs apie tokį pasiaukavimą iš Jungtinių Valstijų plieno korporacijos pusės?

Tuo budu siaučiant reakcijai visoj šalyj, darbininkų judėjimas Altoonoj nesilpnėja, bet stiprėja.

Persikėlė

AKUŠERKA
A. SHUSHO
Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiuriu ligonę ir kudikį laike ligos.
10939 S. State St.
Chicago, Ill.

Telefonas Pullman 856
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvis Dentistas
10801 S. Michigan Av., Roseland
Valandos: 9 iki 9 vakare.

Ar Skubat Važiuot Lietuvon?
Ar Norit Gaut Pasportą
KAIP GALIMA GREIČIAUSIAI?
Informacijos Dykai
VISIEMS LIETUVIAMS PAS
The Peoples Stock Yards State Bank
Pasimatykit su p. Rapolu Gečiu prie langelio No. 4
Pinigai Pasiųsti Į Lietuvą
Dabar per šitą banką
Yra Dastatomi Ten Į Trumpą Laiką
PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

Bankas ant Kampo
47tos ir Ashland Ave.
Chicago.

JUST KIDS — The Note from Teacher! By Ad Carter

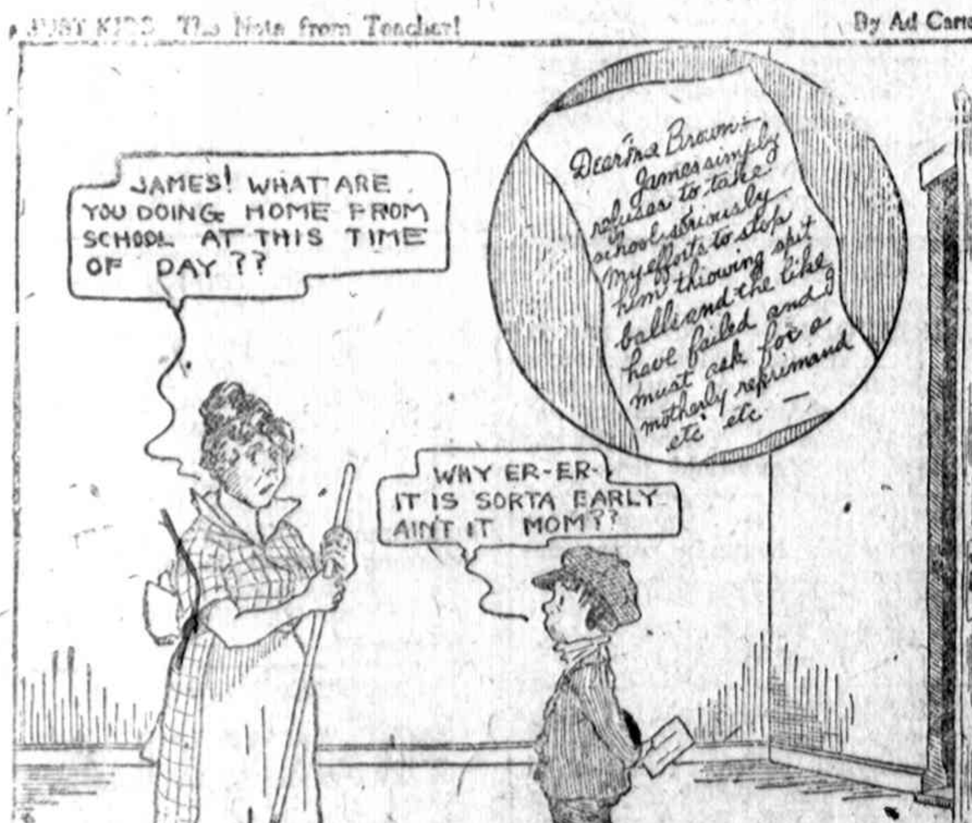

Lietuvių Rateliuose

WEST SIDE

Iš vietos draugijų darbuotės.

Praeitą subatą, rugpjučio 28, įvyko Dr. Vinco Kudirkos Draugijos susirinkimas. Tenka pažymėti, kad pastaruoju laiku Dr. Vinco Kudirkos Draugija ima sparčiau darbuotis Praeitais metais ir dar pradžioje šių metų draugijos susirinkimai budavo labai neskaitlingi. Dažnai atsitikdavo taip, kad nariai užsimoka mėnesines duokles ir vėl išsiskirsto... Tuli draugai dažnai kuždėdavo: "kas čia bus su musų draugija"... Tuo tarpu jau išrodo, kad tasai snuduriavimas praėjo. Draugijos susirinkimai jau kur kas skaitlingesni ir gyvesni nei kad budavo pirma. Tiesa, musų susirinkimai galėtų buti dar gyvesni. Bet reikia neužmiršti tai, kad Dr. V. Kudirkos Draugija ne politinė organizacija. Visa, kas jai tenka svarstyti, tai pašalpos reikalais. O tų pašalpos reikalų nė vienoj draugystėj nėra perdaug. Jų nedaug ir Kudirkos Draugijoj. Antra, musų draugija, kiek tatai jai galima, bando vengti politinių organizacijų reikalų — nei užgirią juos, nei kenkia. Tuo budu jos susirinkimai pašvenčiama išimtinai tik saviems reikalams svarstyti. Ir tai draugijai eina į sveikatą. Kuomet kitos draugijos, pastebėtinu greitumu išaugusios, pradeda nykti, tai Dr. Vinco Kudirkos Draugija kadir povaliai, vis delto daro progresą. Ir narių skaičiumi ir iždu ji darosi vis stipresnė.

Praeitame susirinkime nutarta ir išrinkta speciale komisija apšvietos vakarams rengti. Žadama pakviesti vietos daktarų ir šiaip darbuotojus iš kitų kolonijų (Chicagos) paskaitų bei referatų duoti. Reikia manyti, kad tatai musų draugiją dar labiau sustiprins.

Beje, praeitame susirinkime dviems draugijos nariams įteikta specialių dovanų. Tai delto, kad per dešimtį metų jie nei kartą nesikreipė į draugiją pašalpos. Tie nariai — p.p. Zalatorius ir Samsonas.

Aplamai, Dr. Vinco Kudirkos Draugija yra pažangiausia ir geriausia pašalpos žvilgsniu — vietos lietuvių organizacija.

—Naujas narys.

BRIGHTON PARK

Mes jau nubundame.

Po ilgo snudurovimo ir nesutikimų mus politinėse bei pašalpos organizacijose, vietos lietuviai ir vėl pradeda nubusti. Mes ir vėl stojame prie tveriamojo darbo.

Tai yra labai džiuginantis apsireiškimas. Tuo labiau džiuginantis, kad šitame darbe neužilgio ir vėl ims dalyvauti ir tie, kur iki šiol buvo užsikrėtę taip vadinamu stilsoniniu r-r-revoliucingumu. Tai sakydamas visai nemanau šituos draugus įžeisti. Anaiptol. Šituo aš tik noriu parodyti kitų kolonių lietuviams, kad kalbamieji draugai yra pirmieji, kur drįso pasirodyti vyrais. Jie pamatė savo klaidas ir dabar stengiasi jas pataisyti. Kad jie darė klaidą, tame nieko stebėtina: visi, kas tik dirba daro klaidų. Bet nevisi turi pakankamai drasos tas klaidas pataisyti. Brightonparkiečai pasirodė esant pirmieji, ir delei to juos tenka pasveikinti..

Vienas vietos lietuvių nubudimo ženklas yra tas, kad Keistučio Pašalpos Kliubo t. v. Dramos Skyrius, kuris ilgą laiką veik nieko nebepasirodė, dabar ir vėl ėmė sparčiai veikti. Rugpjučio 29 dieną įvyko Dramos Skyriaus susirinkimas-repeticija. Pasirodo, kad pas narius noro ir sugabumo veikti pasiskirtąjį darbą nestokuoja. Lošėjai-mylėtojai dabar mokinasi veikalo "Salomėja". Veikalas bus vaidntas spalių 16 d. C. S. P. S. svetainėje.

Antras musų nubudimo ženklas yra toks, kad artinantis prezidentinei rinkimų kampanijai jau pradedama kalbėti apie veikimą "politinėj dirvoj". Visi tie, kur seka dalykų padėtį, jau mato, kad laukti ko gera iš demokartų ir republikonų partijų neišpuola. Tų partijų šulai prieš rinkimus visuomet žada balsuotojams aukso kalnų, bet po rinkimų savo prižadus jie užmiršta. Jiems, vadinasi, reikia tik "gerbiamųjų piliečių" balsų ir daugiau nieko. Tatgi delei to čia kalbama apie rėmimą socialistų partijos. Šitą momentą musų draugai privalo išnaudoti ir burti savo eilėsna naujus kovotojus už darbininkų klasės pasiliuosavimą. Esmi tikras, kad neužilgio vietos L.S.S. kuopa ir vėl suburs skaitlingą burį draugų ir draugių, kaip kad anais laikais, kol musų organizacijoj buvo vienybė ir susitarimas. Kad tai kuogreičiausia įvyktų! — **Plotininkas.**

MELROSE PARK

Samdytojų gudrumas; norėjo iškelti lietuvišką vėliavą.

Samdytojai visuomet "rupinasi" savo darbininkais. Bet taip, kad darbininkai turėtų kuo mažiausia laiko del savų reikalų pasitarti. Netik darbo laiku juos atidžiai dabojama, bet ir tada, kai darbininkai paliuosuojama nuo darbo, taigi pietų laiku. Kad tas samdytojų gudrumas neišeitų į aikštę, tai jie sugalvoja įvairių skymų. Taip, pavyzdžiui, vietos Maleable Casting kompanijos bosai sugalvojo, kad pietų metų darbininkai eitų žaisti. Rugpjučio 17 ir 18 dienomis, pietų metu, bosai iššaukė visus darbininkus iš dirbtuvės ir padavę ilgą virvę liepė traukti. Prie kiekvieno virvės galo pastatyta po dešimt vyrų. Taip per dvi dieni darbininkai tampėsi. Tuliems tas ypatingasai "gėmis" jau buvo įgrisęs. Bosai tai pamatė ir trečiai dienai, taigi rugpjučio 19, jie sugalvojo dar gudresnį skymą. Laimėjusiems trauktynėse jie pasiulė dvidešimt penkis dolerius dovanų. Šitas pasiulymas padaryta rugpjučio 18 dieną. Tą pačią dieną bosai surašė visus tuos, kur nori eit trauktųs. Pasirodė, kad viename gale virvės bus lietuviai, o kitame — vokiečiai.

Tulas "brolis lietuvis" delei to nepaprastai nudžiugo. Jame susikurė patriotingumo jausmas. Girdi, tai labai gerai. Ryto pamatysime, kaip lietuviai tampys "džermanus". O kad šitą "tampymą" tinkamai pažymėjus, tai "brolis lietuvis" pasižadėjo atsinešti ir lietuvišką vėliavą.

—Kaip tik lietuviai nutemps džermanus, tai aš ir iškelsiu lietuvių vėliavą — pasakė jisai.

Laukėme rugpjučio devynioliktos. Pietų metu lietuviai ir vokiečiai susikabino už virvės, o musų "brolis lietuvis" stypčiodamas laikė po skvernu savo atsinėštą vėliavą. Bet atsitiko taip, kad džermanai" lietuvius nugalėjo. Pasiėmę dvidešimts penkis dolerius "džermanai" nuėjo "ant magaryčių", o mu-

(Tąsa ant 6-to pulsp.)

Federalės Agenturų Bendrovės.
PINIGŲ TIKRAS KURSAS
ŠIANDIE, SEPT. 1, 1920. Pinigai dėl siuntimo į užsienius su pasiuntimo kaštais stovi šiaip;
LIETUVOS 100 auksinų $2.50
LATVIJOS 100 rublių $2.25
VOKIETIJOS 100 markių $2.50
LENKIJOS 100 markių $0.45
Draftais 5 nuošimtis mažiau. Mainant pinigą į pinigą 30 nuošimtis daugiau. Pinigai aplaikyti per laiškus liekasi pasiųsti į Europą tą pačią dieną pagal tos dienos kursą. Pinigus siunčiam į visus Lietuvos kraštus.
FEDERAL AGENCY COMPANY
666 W. 18th Street, Chicago.

TĖMYKIT SERGANTIEJI
Jaigu Tamsta sergi ir niekas jus nepagydė iki šiam laikui, tai kreipkis prie manęs, nes aš išradęs vaistus (liekarstas) su kurių pagelba galėsit išsigydit sekančias ligas: Kaulų gėlimą, strėnų, pečių, kojų ir tt.
Taipgi duodu patarimą kaip išgydit rožę, spuogus ir niežėjimą kuno.
Laiškais prašau nesikreipti, nes neduosiu atsakymą, bet jaigu norit sau pasigelbėt, tai patįs ateikit.
Petras A. Miller,
2128 West 22 St.
Chicago, Ill.

DR. VAITUSH, O. D.
Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigulio, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciale atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Valandos nuo 12 iki 8 vakare. Nedėldieniais nuo 10 ryto iki 1 po piet.
Ofisas 1553 W. 47th St., kampas Ashland Ave. Tel. Drover 9660.

DR. R. WAGNER
Mano specialis gydymas yra chroniškų, — nerviškų ligų.
Ofiso valandos nuo 2 val. po piet iki 8
1553 W. 47th St.
Kampas Ashland Ave.
Phone Drover 9660.

Tel. Canal 6222
DR. C. K. CHERRYS
LIETUVIS DENTISTAS
2201 W 22nd & So. Leavitt Sts.
CHICAGO.
Valandos: 9:30 ryto iki 12 dieną. nuo 1 po pietų iki 9 vakare

Rez. 1139 Independence Blvd. Chicago
Telephone Van Buren 294
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drover 9693
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet 7—8 vak. Nedėlioms 10—12 dieną

Ofiso Tel. McKinley 76
DR. I. H. GINDICH,
DENTISTAS
Męs savo darbą gvarantuojame
Kalbame visas Europiškas kalbas
3804 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill.
Arti 38-th Street

Š-T-A-I KUR
SVEIKATOS SEKRETAS
Mes paskelbiame visuomenei kad esame PIRMA DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA VAISTINYČIA visoj Amerikoj, kuri išdirba vaistus, pagal Europos metodą nuo visokių ligų.
Mes turime tą sekretą kuriuom PERGALIME visokias ligas. Tą sekretą sužinosite kaip vartosite MUSŲ VAISTUS, nes musų PAŠLOVINTI vaistai PASEKMINGAI GYDO.
Reikalaukite musų surašo vaistų ir žolių — siunčiame už dyką.
SALUTARAS DRUG & CHEM COMPANY
PROF. J. BALTRENAS,
1707 So. Halsted St., Tel. Canal 6417 Chicago, Ill.

LITTLE JULIUS SNEEZER — BY BAKER

(Tąsa nuo 5 pusl.).

sų "brolis lietuvis" skubiai nukiutino, kad pakavojus savo vėliavą...

—Liurbiai, kad nemokėjo kaip traukti... sukuždėjo jisai.

Beje, ta pati kompanija yra įsteigus savo krautuvę, kur darbininkams duodama įvairių maisto produktų truputį nupiginta kaina. Tai yra nebloga — ir darbininkams ir pačiai kompanijai. Darbininkai gauna pigiau nusipirkt maisto, o kompanijai garbė ir darbininkų palankumas. — **XXIX.**

Nuskendo.

Užvakar Earl Daily, 20 metų amžiaus, 5130 Honore gatvės, betaisydamas valtelę su savo draugu William Brownley, nuskendo ežere prie 66-tos gatvės. Jo kunas netrukus tapo surastas.

Areštavo legislaturos kandidatą

Fred Cogswill, 8949 Exchange gatvės, kandidatas į legislaturą, narys valstijos konstabulerijos ir buvęs darbininkas korporacijos tarybos ofise, tapo areštuotas už vagystę ir uždarytas Central Detail stoties belangėn. Sako, kad jis su savo draugu atėmęs $10 iš Paul Sotiz, 708 S. Halsted gatvės. Cogswell užginčijo apkaltinimą ir parodė policijai, kad jis turįs ganetinai ir savo pinigų.

Nori atidaryti dirbtuvę — prašo indžioikšino.

Viršininkai Stafford Spring Guard kompanijos, 1226 E. 46 gatvės, kreipėsi į aukščiausįjį teismą, reikalaudami atidaryti dirbtuvę ir išduoti indžionkšiną prieš majorą ir kitus miesto viršininkus už kišimąsi į kompanijos reikalus. Nesenai apielinkės gyventojai, negalėdami pakęsti bildesio ir smarvės, kreipėsi pas majorą Thompsoną, reikalaudami uždaryti dirbtuvę. Jų reikalavimas buvo išpildytas.

Paliuosavo vaiką — nubaudė tėvą.

Leo. Graszyvkowski, 1434 Blackhayk gatvės, apkaltintas ir uždarytas belangėn už užgavimą savo tėvo su šviedinio muštuku, tapo išteisintas ir paleistas. Jis teisinosi, kad užgavęs tėvą gelbėdamas motiną nuo mušimo. Teismas apkaltino tėvą: liepė jam užsimokėti $200 baudos, teismo lėšas ir atsėdėti tris mėnesius.

Traukinis užmušo advokatą.

Northwestern geležinkelio traukinys, užvakar, netikėtai užmušo advokatą Charles Mathew Sturges. Jis buvo nariu Chicago Bar asociacijos ir praktikavo nuo 1863 metų.

Sturges grįžo namo aplankęs savo sunų, kuris gyvena priemiestyj. Jis buvo apjakęs ant vienos akies ir ačiu tam, tur but, nepatėmijo ateinančio traukinio, eidamas skersai bėgių.

Jis buvo gimęs Mansfield Ohio 1838 metais ir paskutiniu laiku gyveno Oak Parke. Nesenai jis paaukavo du bloku žemės įtaisymui žaismavietės Oak Parke.

Apsiriko — užsimokėjo $10.

Ernest Kolster, inžinierius, gyvenantis ant 4852 Winthrop gatvės, sako, klaidingai supratęs gestą ponios H. H. Springer, jos yyro vaistinėj, 1041 N. Clark gat. Mat jis pamanęs ją su juo flintuojant, prisitartino prie jos. Bet tuoj buvo areštuotas ir nugabentas policijos stotin. Neapsižiurėjimas lėšavo jam tik $10. Sako kitą kartą busiąs atsargesnis.

Pagavo penkis banditus.

Vakar detektyvai po vadovyste policijos viršininko Garrity pagavo penkis banditus — dvi merginas ir tris vyrus — už puolime ant Frank Tuffos kabarėto, 3210 Cottage Grove gatvės.

Viršininkas Garrity vos išsigelbėjo nuo mirties, kuomet vienas banditų atkreipė revolverį į jo galvą. Bet detektyvai perbloškė banditą pirma negu jis spėjo paspausti gaiduką.

Užpuolimas buvo padarytas pirm vidurnakčio. Keturi vyrai ir dvi moteri atvažiavo prie kabarėto. Vyrai su revolveriais įėjo vidun ir visus patronus sustatė prie sienų. Jie pačmė apie $40 iš registerio ir daugiau kaip $100 iš patronų. Kuomet vienas banditų norėjo atiruti mašną iš Lulu Burch, 3439 Michigan gatvės, ji pasipriešino. Banditas peršovė jos koją. Ji buvo nugabenta į Šv. Lukošiaus ligoninę. Tada banditai išbėgo laukan ir susėdę automobilin nuvažiavo.

Policijos viršininkas Garrity su septyniais detektyvų seržentais pribuvo penkiom minutom vėliau. Jie sučiupo banditų automobilių prie Rex kabarėto, ant 22-ros ir State gatvių. Vienas banditų iššoko ir ištruko iš policijos šuvių.

Nugabenti į Cottage Grove policijos stotį, banditai pasisakė esantis: Emma Burns 24 metų, 3523 Ellis gat., Effie Van Allen Brady, 25 metų, 3544 S. California gat., William Van Allen, brolis ponios Brady, Harry Stonebick, 4431 Princenton gat. ir David De Corrly, 40-tos ir State gatvių.

Trokas sužeidė šešis žmones.

Vakar ant State gatvės, motorinis trokas, ant kurio nebuvo šoferio, netikėtai pašako iš vietos ir įpuolė į žmonių minią. Pasekmės — šeši žmonės sužeista ir United Cigar krautuvės išlaužta frontas. Ieško vežėjo. Sako, kad pabėgęs.

Persiskėlė galvą.

Edward H. Maylo, 45 metų amžiaus, 745 S. California gat., randasi labai blogam padėjime pavieto ligoninėj. Jis vaikščiodamas parpuolė priešais savo namus ant šaligatvio ir persiskėlė galvą.

ANGLŲ KALBOS MOKYKLA.

Svarbiausias mokyklos uždavinys: prirengti mokinius prie **valstijos egzaminų** (State Board Examination). Užsiregistruokite tuo jaus: kasdien vakarais:

L. Narmontaitė,
3223 Parnell Ave.,
Telefonas: Boulevard 9923

Pranešimai

Lietuvių Kriaučių Kliubo Sav. Paš. mėnesinis susirinkimas įvyks seredoj, rugsėjo 1, kaip 7:30 val. vakare Liosybės svetainėje, 1822 Wabansia Ave. Visi nariai kviečiami atsilankyti. — V. Briedis, fin. rašt.

Brighton Park. — L. S. S. 174 kuopos mėnesinis susirinkimas bus seredoj, rugsėjo 1 d., 7:30 v. vak. Pociaus svet., 3824 S. Kedzie Ave. Visi nariai bukite laiku. — P. Gura, Org.

S. L. A. 36 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj rugsėjo 3 d. Aušros svetainėje 3001 S. Halsted St. Pradžia 7:30 vakare. Visi nariai butinai susirinkite. Kviečia **Valdyba.**

L. S. S. 4 kp. visuotinas komisijų susirinkimas įvyks ketverge, rugsėjo 2 d., 7 val. vakaro, po num. 2918 So. Union Av. ant antrų lubų iš užpakalio. Kviečiami atsilankyt butinai, nes yra svarbių reikalų aptart. — J. M. Vaitauckas, Rašt.

Chicagos Liet. Socialistų Vyrų choras savo repeticijas perkelia iš ketvergo į pėtnyčią — toj pačioj Meldažio Svetainėj. Taigi sekama choro repeticija bus jau ne ketverge, bet pėtnyčioj, rugsėjo 3 d. Choristai meldžiami susirinkti laiku. — F. Mažola.

Pajieškojimai

VAIKAI PAJIEŠKO motinos, Povylas Grigaitis ir Franciška Grigaičiutė. Jau trįs metai kaip pabėgo palikdama mums mažus. Mes labai norėtume žinoti apie savo motiną ar ji dar gyva. Jos vardas Johana Grigaitienė, po tėvais Gataučiutė, paėjo iš Vaigaviškių, Šiaulių pav. Ji pati ar kas žinote malonėkite duoti žinią šuo adresu:
POVYLAS GRIGAITIS,
1341 So. 49 Ave., Cicero, Ill.

PAJIEŠKAU savo draugo Augusto Rudoko, Balnikų miestelio, Ukmergės apskr. Girdėjau, kad gyvena apie New Yorką. Malonėkite atsišlepti, ar kas jį žino, pranešti man adresu:
PRANAS SLAVINSKAS,
8960 Thaddeus St., Detroit, Mich.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

JONAS MATUZEVIČIA tapo užmuštas Rugpiučio 28 d., 1920 m. ant Grand Av. ir North Av. per pasažierinį automobilių. 45 metų amžiaus, paeina iš Mogilevos gub., kur yra jo moters su trimis vaikais. Jeigu randasi kur nors jo giminės malonėkit atsišaukti šiuo antrašu:
NIKODEMAS JANUŠKA,
2612 N. Meade Av., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU brolio Petro Lukauskio, iš Kurkalnių kaimo, Janapolės parap., Telšių apskr. Keli metai atgal gyveno Kensingtone. Turiu labai svarbių žinių iš Lietuvos nuo tėvo. Malonėkit atsišaukti patį, arba kas žinos pranešti ant šio adreso:
ANTONINA DAUKŠIENĖ,
730 W. 17th St., Chicago, Ill.

JIEŠKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS PARTNERIS prie Krutamų paveikslų teatro. Biznis labai gera eina, tik man vienai yra persunku, nes apart teatro aš laikau dar kitą biznį. Partneris turi įnešt $1,500. Norėdami platesnių žinių kreipkitės antrašu.
W. MISEVIČIUTĖ,
3548 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JIEŠKO DARBO

PAJIEŠKAU lengvo darbo k. t. už pardavėją arba už darbininką štore. Kalbu lietuviškai, angliškai ir lenkiškai, rašau taip pat, kaslink teisingumo galiu priparodyt, Kam yra toks žmogus reikalingas, malonės atsišaukt.
IGNOTAS NARUŠA,
3208 So. Wallace St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

JAUNOS MOTERS

Jųs galite padaryti gerus pinigus musų didelėse Hawthorne dirbtuvėse. Mes turime daugelį pageidaujamų darbų, iš kurių galite pasirinkti. Štai trįs darbai, kurie nereikalauja patyrimo. Mes turime ir kitokių lygiai gerų.

Coil Winders

Lengvas, čystas darbas prie kurio jųs gausite $19.45 už kiekvieną pilną savaitę mokinanties ir daugiau kada pradėsite dirbti nuo štukių (piece work). Merginos dabar dirbančios, aplamai imant, yra jau po tris metus prie to paties darbo. Juo ilgiau jos buna, tuo geriau jos tą darbą mėgia.

Paper Insulating

Ar ne mėgtumet operuoti mašiną, kuri apvynioja parvuotą (colored) popierą apie čystą varinį dratą. Jus gausit virš $20 už kiekvieną pilną savaitę mokinanties ir musų instruktoriai pamokins jus uždirbti daugiau.

Assembling.

Lengvas darbas ant benčiaus. Jus galėsite prisėsti, greitai išmokti ir uždirbti gerus pinigus nuo pradžios.

Atsišaukit į musų samdymo ofisą bile dieną prieš 4 val. po piet, arba utarniko ir ketvergo vakarais tarpe 6 ir 8:30.
WESTERN ELECTRIC CO., INC.
48th Ave. & 24th St.

REIKIA — patyrusių moterų perrinkimui skudurų. Gera mokestis. Nuolatinis darbas.
WALLACE IRON & METAL CO.,
548 W. 63 St.

REIKALINGA
Stenografė gerai vartojanti anglų ir lietuvių kalbas. Labai gera alga. Atsišaukit tuojaus telefonu:
Boulevard 2160
DR. KARALIUS

REIKIA merginų lengvam dibtuvės darbui. $15.00 į savaitę.
PIESER LIVINGSTON CO.,
1527 So. Halsted St.

REIKIA
KRIAUČIŲ
ŠAPOS
DARBININKŲ
Guzikų skylių darytojų,
Rankinių siuvėjų.
Nubaigėjų (finishers).
Jeigu esate smagios su adata ateikite tuojaus.
ALFRED DECKER & COHN,
P.-V. kampas Van Buren & Franklin Sts.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA MERGINŲ
Jaunesnių kaip 16 metų. Nuolatinis darbas. Graži čysta dirbtuvė. Lengvas užkandis dykai. Gera mokesits pradžiai.
THE HUMP HAIR PIN MFG. CO.
1918 Prairie Ave, Cor. 20th

REIKIA —
Merginos arba moteries namų darbui, visą arba pusę dienos. Gera mokestis.
Atsišaukit
MRS. H. ZIFF,
3149 So. Morgan St., 2nd fl.

REIKALINGA — mergina prie namų darbo. Maža šeimyna. Gera mokestis ir pragyvenimas.
P. K. BRUCHAS,
11256 Lothair Ave., Morgan Park, Ill.
Telephone: Beverley 943

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA
VYRŲ.
Molderių ant plieno, malleable ir žilos geležies.
Ateikit pas
WESTERN STEEL CAR & FOUNDRY,
1368 Brandon Ave.
Hegewisch, Ill.

REIKIA,
VYRŲ
ant tavorinių vagonų (freight car).
100 plieno darbininkų ir padėjėjų. Tavorinis vagonas 25.
Ateikit pas
ROCK ISLAND LINE
124 & Ashland Ave.
Blue Island, Ill.

REIKIA — pardavėjo pardavimui svetimšaliams. $50 iki $60 į savaitę. Turi buti apsukrus ir progresyviškas. Dalykas da nebuvo išleistas pardavimui. Ateikit 8 val. ryto iki 5:30 po piet.
357 W. 63rd St., Merrick Bldg. Room 412.

REIKIA — Vyro važiuoti vienarkliį vežimą. Mokama gera mokestis.
REPUBLIC WASTE PAPER CO.,
626 W. Taylor St.,
Kampas Desplaines St.

REIKIA bučerio, kuris mokėtų savo darbą; gera alga. Atsišaukit tuojau.
700 W. 31 St.

REIKIA
VYRŲ
Dirbtuvės darbui. Nuolatinis darbas, patyrimo nereikia. Geros darbo sanlygos. 50c—55c. į valandą pradžiai. Imkit Grand Ave. karus iki Rockwell Street.
Ateikit į samdymo skyrių:
U. S. RUBBER CO.,
2601 W. Grand Ave.

REIKIA
PAPRASTŲ
DARBININKŲ
Mes galime panaudoti keletą darbininkų įvairiems dirbtuvės darbams. Darbai ant mašinų, prie truckų ir taip toliaus. Daugelis darbų yra nuo štukių ir gerai apmokama. Patyrimo nereikia.
Ateikit samdymo ofisan
ACME STEEL GOODS CO.
2836 Archer Ave.

REIKIA —
Bučerio.
Patyrusio.
Atsišaukit tuojaus.
1967 Canalport Ave.
Chicago, Ill.

REIKALINGAS
Draiverys duonos išvežiojimui.
Gera mokestis.
Atsišaukit tuojaus.
JOHN VISOCKIS,
1529 Portland Ave.,
Chicago Heights, Ill.

REIKIA — vyrų dirbtuvės darbui. Gera mokestis ir bonai. Valgis duodamas be pelno.
Kreipkitės pas superintendentą.
BIRDS & SON, INC.
1472 W. 76 St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA —
Metalinių patternų dirbėjų,
Gera mokestis ir
nuolatinis darbas.
Ateikit pas
McCORD & CO.
847 W. 120 St.

REIKIA —
Mašinisto ir shaper vyrų.
Gera mokestis.
Pastovus darbas.
Ateikit pas
McCORD & CO.
847 W. 120 St.

REIKALINGAS patyręs lietuvys bučeris. Kreipkitės
WORKERS CONSUMERS ASSN.
2005 W. Lake St.,
Melrose Park, Ill.

Reikia —
Paprastų darbininkų darbui scrap geležies yarde. Už 9 valandas darbo, gauni 10 valandų mokestį. Puikios darbo sanlygos. Nuolatinis darbas.
Ateikit pas
PRICE IRON & STEEL COMPANY,
67 St. and 48 Ave.

SMARKIAI auganti nacionalė organizacija turi progą dviem angliškai kalbantiems vyrams, turi buti pamokinti, geros įtekmės, sugabus ir teisingo pasivedimo, kurie gali duoti gerus paliudijimus. Šios vietos yra nuolatinės ir pagerinimas bus spartus. Pageidaujama vyrų, kurie turi užsiėmimą dabar ir kurie nesibijo užsidirbti $10,000 į metus laiko: Atsišaukit po 10 val. ryto į Room 301.
3166 Lincoln Ave.

REIKALINGAS geras barzdaskutys, tik vakarais. Atsišaukite
3357 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 5009

PARDAVIMUI

TIKRAI GERA PROGA
Trumpu laiku turiu išvažiuoti į Lietuvą su Federalės Agenturų Bendrovės reikalais, ir iš tos priežasties esmu priverstas parduoti savo krautuvę, kuri susideda iš įvairių saldainių, cigarų, lengvų gėrimų, biterių ir vaistų. Kartu parsiduoda visi namų rakandai ir automobilius. Biznis yra labai gerai tarpe lietuvių išdirbtas ir vieta visiems žinoma, o biznis neša geras įplaukas. Parduodu labai-labai pigiai. Nepraleisk šios progos, ateik ir ištirk viską ant vietos.
JONAS KASTĖNAS,
663 W. 18th Street, Chicago, Ill.

PARSIDUODA — Štoras ir flatas vrišui, arti Kedzie Ave. Bargenas. Kaina $4,500. Išlygos.
MULHOLLAND MARLEY & BRAY
6243 So. Western Ave.
Phone Prospect 611

EXTRA!
Parsiduoda $4,000 už $2,500, bučernė ir grosernė. Biznis išdirbtas per ilgą laiką. Pardavimo priežastis yra labai svarbi. Nepraleiskit šitos progos.
Atsišaukit:
716 W. 31st St.

PARSIDUODA gera grosernė ir bučernė pigiai. Priežastį patirsit ant vietos.
30th ir Lowe Ave. trįs blokai į rytus nuo Halsted Str.

PARSIDUODA maža grosernė, lietuviškoje apygardoje. Biznis išdirbtas. Turi parduoti iš priežasties ligos šeimynoj.
708 W. 30th St.
tarpe Emerald ir Union.

PARDAVIMUI saliunas su barais ir visais įtaisymais, taipgi yra dvi svetainės mintingams. Parduosiu umai, nes apleidžiu Chicagą.
5324 So. Halsted St.

PARSIDUODA saliunas labai gerai apgyventoj vietoj. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoj Lietuvon.
MIKE AGLIS,
538 Bunker St.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA Saldainių — Cigarų ir Ice Cream krautuvė ant veikliausios gatvės Chicagoj. Didelis štoras; rendos tiktai $25. Priskiriama sodafountain ir saldainių virtuvė. Pridėjus groserius biznį galima padvigubint. Puiki vieta lengviem užkandžiam. Išduoda čysto pelno $200 į mėnesį. Arti telefonų centro ir High School. Verta $1,700, parduosiu už $850 cash. Didelis bargenas greitam pardavimui, 2054 W. Madison St.

PAAUKAUSIU $250 vertės tikro mahogany Victorola ir rekordus, kaip naujas, už $75.
Telephone: Garfield 5871

PARSIDUODA gera grosernė ir mėsos marketas pigiai.
30th St. & Lowe Ave.
Chicago, Ill.

PARSIDUODA — saliunas pigiai. Čysta graži vieta, geri įtaisymai, naujas pianas ir kiti visi reikalingi geri dalykai. Biznis geras. Pardavimo priežastis važiuojam Lietuvon.
652 W. 18th St.,
Chicago, Ill.

AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA vienas trokas 1 tono 1920 metų. Gera proga tam, kuris sykiu norėtų Express "Branch" ofisą vesti.
BRIDGEPORT EXPRESS CO.
3226 S. Halsted Str.
Phone: Drover 9757.

RAKANDAI

PALIKTA STORAGE'Y

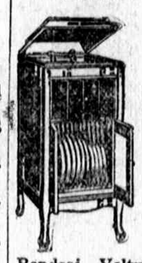

Dykai deimanto adata ir 24 parinktiniai rekordai. Gražus didelis phonographas, kaip naujas, vertas $155 už $42. Gvarantuotas ant 10 metų. Taipgi daugel kitų daiktų pigiai parduodamų. Turime labai gražių sulyg šios dienos rakandų seklyčioms (parlor). Reikia matyti, kad apkainavus. Priimami Liberty Bondsai. Veltui pristatoma; į kitus miestus prisiunčiame per C. O. D. leidžiama išegzaminuoti.

WESTERN FURNITURE STORAGE,
2810 W. Harrison St., Chicago.
Atdara nuo 9 iki 9 val. vak. ir nedėliomis iki 4.

PALIKTI STORAGE'JUJE RAKANDAI

Taipgi Fabrikantų nauji rakandai. Stebėtina proga porai pradedančiai namų užlaikymą. Mes turime savo išpardavimo kambary 15 vėliausios mados Seklyčios Setų apdirbtų į skurą, cane, velour ir overstuffed. Taipgi rugsų, lovų ir 25 phonographus visokio išdirbimo ir kaip nauji. Gvarantuoti ant 10 metų. Už $39 galima nupirkti didelį phonographą, rekordus ir deimanto spilką, grojanti visų išdirbysčių rekordus. Užmokėta $145. Atsišaukite tuojaus. Dastatymas veltui.
WESTERN FURNITURE and STORAGE
2810 W. Harrison Str.,
Atdara nuo 9 iki 9 val. vak. ir nedėlioj iki 4 v. v.

Extra Extra

Sampeliniai Rakandai.

Vėliausiose madose bus išparduoti šį mėnesį. Vertelgoms neparduosim. 25 seklyčios setai ir 20 phonographų visokių išdirbysčių, rugsai, ir lovos Stebėtini bargenai. Geriausiam pasirinkimui atsišaukite tuojaus. Kaip tai didelės mieros phonographas už $42. su rekordais deimanto spilka — už mokėta $155. Taipgi tikros skuros sekyčios setai, cane, velour ir overstuffed. Dastatymas veltui.

SOUTH-WEST SAMPLE FURNITURE STORAGE
2102 W. 35-th St. arti Archer Ave.
Atdara nuo 9 iki 9, nedėlioj nuo 10 iki 4.

PARSIDUODA 4 kambarių rakandai. Priežastis pardavimo, važiuoju į Lietuvą, parduosiu pigiai, 1 metai tik vartoti.
ST. RUBEIKIS,
4429 So. Honore St.

NAMAI-ŽEMĖ

PARSIDUODA — Medinis namas, štoras ir 1 flatas. Medinis namas 125 pėdų ilgio. Garu apšildomas. Parduosiu labai pigiai. Namas ant 4536 So. Paulina St. Teiraukitės pas 4538 So. Marshfield Ave.

PARSIDUODA — Kampas 39-tos ir Sacramento. 2 augštų muro namas, štoras ir flatas. Kaina greitam pardavimui $7,500.
Phone Prospect 611
MR. MARLEY,

PARSIDUODA — Pigiai! 7 kambarių plytų namas. Puiki vieta dideliai šeimynai arba šeimynai su įnamiais. Kaina $2,600 cash. Pašaukit tarpe 7 val. iki 9 val. vak. Columbus 8342.

PARSIDUODA — Tuojaus galima užimti 8 kambarių namą, galima vartoti laiko 2 flatų, 5 ir 3 kambarių, maudynė, gazas, visi įtaisymai $1,300 cash $30 į mėn. priskiriant nuošimtį. Kaina $3,500.
J. McDONNELL SYSTEM,
3517 Archer Ave.

NAMAI-ŽEMĖ

PARDAVIMUI medinis namas, 6 kambarių; pagyvenimui biznis ir šokių svetainė. Pardavimo priežastis — išvažiuoju Lietuvon. Kreipkitės prie savininkės.
1336 So. 52 Ave.
Cicero, Ill.

PARSIDUODA — 7 kambarių namas ir garažius. Lotas 33x125. Geras bizniaus kampas.
Z. HEBERT,
703 W. 46 Pl. arti Union Av.

PARSIDUODA — 5102 Lowe Ave., 2 augštų — 5 ir 6 kambarių — namas, maudynė ir gazas, naujas cemento basementas, sewerės. Kaina $4,500.00.

4941 Princenton Ave., 2 augštų namas ant cementinių plytų pamato, 6 ir 4 kambarių, $400 cash, likusius ant lengvų išmokėjimų. Kaina $3,700.
J. McDONNELL SYSTEM,
3517 Archer Ave.

PARSIDUODA gera farma. 92 akrų geros derlingos žemės, 4 mylios nuo miestelio Barberton, Ohio ir 8 mylios nuo didelio miesto Akron. 3 akrai jauno vaisingo isodo. Geras 9 kambarių namas. Šaltinis pas namą. Didelis tvartas, kutis taip pat vasarnamis. Kaina $115.00 už akrą. Galima pirkti su gyvuliais, padargais, javais ir visu uždėrėjimu už $15,000.00. Gyvulių yra: 4 arkliai, 3 karvės, 2 veršiai, 31 kiaulės ir 200 vištų. Įmokėti reikia $3,500.00. Likusieji ant išmokesčio.

Atsiliepkit greitai, nes į trumpą laiką bus parduota. Kas neaišku kreipkitės laišku ant šio antrašo: S. R., 130 Wooster Ave. Akron, Ohio.

RENGKIS PAVASARIUI

Pirk lotą arba mažą ukę

GRAŽIAUSIAME DESPLAINES arti Des Plaines upės ir Didžiojo Cook County Auginamojo miškyno. Tik 35 minutės nuo pat vidurmiesčio, 54 traukiniai kas-dien.

¼ akro	$275
½ akro	$425
1 akras	$550

Atpigintos kainos. Labai lengvos išlygos. Arti mokyklos, bažnyčios, sąkrovos. Nusipirki vieną šių ukių tuojau ir kraustykis į ją pavasaryj. Galėsi pats sau daržovių pasiauginti, ančių, žąsų, vištų ir karvę laikyti. Sumažįsi pragyvenimo lėšas, o savo šeimyną auginsi tyrame ore ir maloniose aplinkybėse. Daugybė Bohemų jau apsipirko čia ukes ir greitu laiku pradės buduvoti sau namus. Ateikite ir pamatysi jų žemes. Mes turime taip-gi labai gerų lotų, kuri išeina į upę arba į ištaisytas jau gatves, kurius mes parduodame labai pigiai. Platesnių žinių delei rašykite, telefonuokite arba ateikite.
A. T. McINTOSH & CO.
1404 W. 18th St. Chicago, Ill.
Phone Canal 6296

PARSIDUODA 3 lotai Chicagos priemiestyj labai pigiai, arba mainysiu ant automobilio, be skirtumo išdirbystės. Tapgi 5 kambarių naujas medinis namelis, parduosiu arba mainysiu ant automobilio, arba ant kitokios propertės. Atsišaukit pas savininką.
A. CHERNAUSKIS,
4038 So. Carol Av., Berwin, Ill.
1 blokas į rytus nuo Oak Park Av.

MOKYKLOS

MASTER SYSTEM

Vyrų ir Moterų Rubų Kirpimo ir Designing Mokykla.

Musų sistema ir mokymo budu jus trumpu laiku išmoksite viso amato.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo, designing ir siuvimo skyrius, kur kiekvienas gauna geros praktikos besimokindamas.

Visuose siuvimo skyriuose mašinos varomos elektros jiega.

Kviečiame kiekvieną ateiti bykuriuo laiku, dieną ar vakarais, pasižiurėti ir pasikalbėti del sąlygų.

Patterns daromos sulig mieros, visokio stiliaus ir dydžio iš bet kurios madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Vedėjas
190 N. STATE STREET, CHICAGO
Kampas Lake St., ant 4-tų lubų.

VALENTINE DRESMAKING COLLEGES
6205 S. Halsted, 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.
137 Mokyklos Jungt. Valstijose.
Moko Siuvimo, Patterny Kirpimo, Designing bizniui ir namams. Vietos duodamos dykai. Diplomai. Mokslas lengvais atmokėjimais. Klesos dienomis ir vakarais. Pareikalaukit knygėlės. Telef. Seeley 1643.
SARA PATEK, Pirmininkė.

AMERIKOS LIETUVIŲ
MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos pilietystės, daliarašystės ir tt.

Mokinimo valandos: nuo 9 ryte iki 4 val. po pietų. Vakarais nuo 6 iki 10 valandai.

3106 SO. HALSTED ST., CHICAGO.